

SFC2021 Mall för program som får stöd från Eruf (målet Investering för sysselsättning och tillväxt), ESF+, Sammanhållningsfonden, FRO och EHFVF
– artikel 21.3

CCI-nr	2021SE16RFPR006
Namn på engelska	European Regional Development Fund programme for North-Central Sweden 2021-2027
Namn på landets språk	SV - Program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för Norra Mellansverige 2021–2027
Version	1.2
Första året	2021
Sista året	2027
Stödberättigande från	2020-jan-01
Stödberättigande till	2029-dec-31
Kommissionsbeslutets nummer	C(2022)4952
Dag för kommissionens beslut	2022-jul-08
Nuts-regioner som omfattas av programmet	SE311 - Värmlands län SE312 - Dalarnas län SE313 - Gävleborgs län SE31 - Norra Mellansverige
Berörd(a) fond(er)	Eruf
Program	☐ inom ramen för målet Investering för sysselsättning och tillväxt endast för de yttersta randområdena

Innehållsförteckning

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder	6
Tabell 1	14
2. Prioriteringar	18
2.1. Andra prioriteringar än tekniskt bistånd	18
2.1.1. Prioritering: 1. Ett smartare Norra Mellansverige	18
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)	18
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	18
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	18
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	21
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	21
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	22
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	22
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	23
2.1.1.1.2. Indikatorer	23
Tabell 2: Utfallsindikatorer	23
Tabell 3: Resultatindikatorer	23
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	24
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	24
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	24
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	25
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	25
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	25
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter (Eruf)	26
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	26
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	26
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser	28
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	29
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	29
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	30
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	30
2.1.1.1.2. Indikatorer	30
Tabell 2: Utfallsindikatorer	30
Tabell 3: Resultatindikatorer	31
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	31
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	32
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	32
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	32
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	32
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	32

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf).....	34
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	34
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	34
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	36
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	37
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	37
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	37
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	38
2.1.1.1.2. Indikatorer	38
Tabell 2: Utfallsindikatorer	38
Tabell 3: Resultatindikatorer	39
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	40
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	40
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	40
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	40
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	40
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	40
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (Eruf).....	42
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	42
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	42
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	44
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	44
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser.....	45
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	45
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	46
2.1.1.1.2. Indikatorer	46
Tabell 2: Utfallsindikatorer	46
Tabell 3: Resultatindikatorer	46
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	47
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	47
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform.....	47
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	47
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman.....	48
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen.....	48
2.1.1. Prioritering: 2. Ett grönare Norra Mellansverige.....	49
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.3. Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför TEN-E (Eruf)	49
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	49
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen.....	49

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	51
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	51
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	52
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	52
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	53
2.1.1.1.2. Indikatorer	53
Tabell 2: Utfallsindikatorer	53
Tabell 3: Resultatindikatorer	53
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	54
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	54
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	54
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	54
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	54
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	55
2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi (Eruf)	56
2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna	56
Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	56
Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser ...	58
Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen	59
Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser	59
Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser	59
Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser	60
2.1.1.1.2. Indikatorer	60
Tabell 2: Utfallsindikatorer	60
Tabell 3: Resultatindikatorer	61
2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp	61
Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde	61
Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform	62
Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus	62
Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman	62
Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen	62
2.2. Prioriteringar för tekniskt bistånd	63
3. Finansieringsplan	64
3.1. Överföringar och bidrag (1)	64
Tabell 15A: Bidrag till InvestEU* (uppdelning per år)	64
Tabell 15B: Bidrag till InvestEU* (sammanfattning)	64
Motivering, med beaktande av hur dessa belopp bidrar till uppnåendet av de politiska mål som har valts i programmet i enlighet med artikel 10.1 i InvestEU-förordningen	65
Tabell 16 A: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning (fördelning per år)	65
Tabell 16B: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning* (sammanfattning)	65
Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning – Motivering	65
Tabell 17 A: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder* (fördelning per år)	65

Tabell 17B: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder (sammanfattning).....	66
Överföringar mellan fonder med delad förvaltning, inbegripet mellan sammanhållningspolitiska fonder – Motivering.....	66
3.2. FRO: anslag inom programmet och överföringar (1).....	66
3.3. Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen.....	66
Tabell 19 A: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, inom programmet (fördelning per år).....	66
Tabell 19B: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, till andra program (fördelning per år).....	66
3.4. Överföringar tillbaka (1).....	67
Tabell 20 A: Överföringar tillbaka (uppdelning per år).....	67
Tabell 20B: Överföringar tillbaka* (sammanfattning).....	67
3.5. Anslag per år.....	68
Tabell 10: Anslag per år.....	68
3.6. Totala anslag per fond och nationell medfinansiering.....	69
Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag.....	69
4. Nödvändiga villkor.....	70
5. Programmyndigheter.....	88
Tabell 13: Programmyndigheter.....	88
Fördelningen av ersatta belopp för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om fler organ identifieras som ska ta emot betalningar från kommissionen.....	88
6. Partnerskap.....	89
7. Kommunikation och synlighet.....	91
8. Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader.....	93
Tabell 14: Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader.....	93
Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser.....	94
A. Sammanfattning av de viktigaste delarna.....	94
B. Uppgifter per typ av insats.....	95
C. Beräkning av standardiserade skalor för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser.....	95
1. Uppgiftskälla som använts för beräkningen av de standardiserade skalorna för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser (vem tog fram, samlade in och registrerade uppgifterna, plats för datalagring, brytdatum, validering etc.).....	95
2. Ange varför den föreslagna metoden och beräkningen på grundval av artikel 94.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser är relevant för insatstypen.....	95
3. Ange hur beräkningarna gjordes, särskilt eventuella antaganden i fråga om kvalitet eller kvantitet. I relevanta fall ska statistiska belägg och referensvärden användas och på begäran tillhandahållas i ett format som kommissionen kan använda.....	95
4. Förklara hur ni har säkerställt att endast stödberättigande utgifter ingår i beräkningen av standardskalan av enhetskostnad, enhetsbelopp eller schablonsats.....	95
5. Revisionsmyndighetens eller revisionsmyndigheternas bedömning av beräkningsmetoden, beloppen och arrangemangen för att säkerställa kontroll, insamling och lagring av uppgifter samt uppgifternas kvalitet.....	95
Tillägg 2: Bidrag från unionen på grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna.....	97
A. Sammanfattning av de viktigaste delarna.....	97
B. Uppgifter per typ av insats.....	98
Tillägg 3: Förteckning över planerade insatser av strategisk betydelse med en tidplan.....	99
DOKUMENT.....	100

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder

Referens: artikel 22.3 a i–viii och a x samt b i förordning (EU) 2021/1060 (förordningen om gemensamma bestämmelser)

1. Inledning – Norra Mellansveriges framtid

1.1 Mot en hållbar region

Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Värmland har utifrån direktiv från nationell och europeisk nivå tillsammans med aktörer inom geografin enats om att det övergripande målet med Eruf 2021–2027 är att göra NMS till en mer hållbar region. Eruf ska stärka innovationsförmågan för omställning till en grön, digital och koldioxidsnål ekonomi. Detta följer av EU:s gröna giv samt EU:s digitala strategi. De miljömässiga, ekonomiska och sociala perspektiven ska integreras i samtliga insatser och därför måste alla aspekter av hållbarhet beaktas. Att integrera den ekonomiska dimensionen i det regionala utvecklingsarbetet innebär att påverka hur resurser används genom att hushålla, underhålla och förädla. Att integrera den sociala dimensionen innebär att alla människor, oavsett kön, ålder, förmågor eller bakgrund (CPR Artikel 9(3)), ges likvärdiga möjligheter utifrån sina behov och förutsättningar. Åtgärderna bidrar till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, i synnerhet principerna om utbildning och livslångt lärande, jämställdhet och lika möjligheter. Att integrera den miljömässiga dimensionen innebär att vårda, respektera och hushålla med ekosystemen inom ramarna för de planetära gränserna. Det betyder att arbeta för en ökad biologisk mångfald, fasa ut fossil energi till förmån för förnybara energikällor och säkerställa att kretsloppen är i balans. Sveriges nationella energi och klimatplan utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet. De övergripande principer som anges i artikel 9 i CPR kommer beaktas i utformningen och genomförandet av programmet (se även bilaga).

Eruf NMS har förutsättningar att bidra till ett stort antal av de globala målen i Agenda 2030. En beskrivning av hur programmet förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter, kommer att preciseras i kommande utlysningar. Som exempel, insatser inom smarta specialiseringsområden avancerad tillverkning och komplexa system, materialteknologi och hållbar produktion och avancerad industri kan bidra till industriell omvandling genom effektiva resurskedjor och ökade forskningsinsatser samt teknisk kapacitet (9) öka industrins energi- och resurseffektiva metoder och investeringar. Satsningar som strävar efter att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring (8). Satsningar inom smart specialiseringsområdena *bioekonomi, hållbara städer, energiomställning, och industriell omvandling kan etablera system så som cirkulära affärsmodeller och resursflöden, främja hållbar hantering och effektivt användande av naturresurser och bidra till att företag använder mer hållbara produktions sätt som integrerar hållbarhet i produktionscykler* (12). Programmets valda specifika mål och det smarta specialiseringsområdet Digitala tjänster/processer har förutsättningar att bidra horisontellt till ovan beskrivna och andra mål i Agenda 2030.

Eruf NMS 2021–2027 behöver ta höjd för att möta behov som i dag inte kan förutses på grund av de mer långsiktiga konsekvenserna av Corona-pandemin och andra händelser med stark påverkan på samhället.

1.2 NMS ställer om – utmaningar, behov och möjligheter

Landsbygder, tätorter och städer

NMS består av tre län; Gävleborg, Dalarna och Värmland. Området gränsar i öster till Östersjön, i väster till Norge och sträcker sig tvärs över landets mellersta delar. NMS domineras av skog och landsbygder vilket innebär att programmet som helhet ska bidra till att stärka hållbar utveckling och konkurrenskraft på landsbygderna.

Det bor drygt 850 000 invånare i området, som är 65 000 kvadratkilometer. Det ger en befolkningstäthet på 13 invånare per kvadratkilometer, att jämföra med Europas folktätaste områden i storstäderna med över 10 000 och övre Norrland med 3. Bakom genomsnittet i NMS döljer sig en variation av olika kommuntyper, från täta kommuner, till mycket glesa landsbygdskommuner (enligt Tillväxtanalys indelning i sex olika typer av kommuner). Den stora variationen i täthetsgrad mellan kommuner i NMS

skapar både utmaningar och inomregionala skillnader. I nordvästra Dalarna finns Idre sameby, den sydligaste av totalt 51 samebyar i Sverige (Regeringsformen 1 kap 2§). NMS:s ambition är att det ska vara lika enkelt att leva, arbeta och försörja sig i hela regionen, vilket innebär att Eruf-programmet behöver utformas så att det ger utrymme för insatser som stödjer utveckling i både glesare och tätare kommuner, samt i det samiska området.

Befolkning och försörjning

NMS har den högsta försörjningskvoten i Sverige, vilket betyder att färre personer ska försörja fler utanför arbetsför ålder (NMS socioekonomisk analys 2020 sid 5). Detta riskerar leda till arbetskraftsbrist, minskad skattekraft, ökad efterfrågan på välfärdstjänster samt att regionens företag får svårare att hitta kompetens. Sysselsättningsgraden i NMS är under riksgenomsnittet (Tillväxtverket länsuppdelad statistik). Andelen i arbetsför ålder förväntas vara något lägre 2028 än 2018, framförallt på grund av att andelen äldre förväntas öka. Att fler blir äldre är positivt i grunden, men leder till påfrestningar på välfärdssystemet som är utformat för en demografisk struktur där en större andel av befolkningen är i arbetsför ålder (NMS socioekonomisk analys 2020 sid 7-8). Här krävs innovativa lösningar för boende, omsorg, vård och rekreation kopplat till exempelvis möjligheter inom den så kallade silverekonomin med varor och tjänster som utvecklas för en senior marknad (Vinnova rapport VR 2008:10). Invandringen leder till en förnyring av befolkningen i NMS och kan bidra till lösningar på problem kopplat till den förändrade demografiska strukturen, exempelvis motverka arbetskraftsbristen genom att fylla kompetensgapet hos företag.

Ökad innovationskraft

Enligt Reglabs (Forum för lärande om regional utveckling) innovationsindex (2019) befinner sig NMS i botten av tabellerna vad gäller grundförutsättningar för innovation (Reglab Innovationsindex 2019). NMS har en låg utgifts- och investeringsnivå i forskning och innovation. Det gör det svårt att attrahera nationella, europeiska och internationella forsknings- och innovationsmedel samt externt kapital för innovation. Innovationskapaciteten bedöms avgörande för att få till stånd innovationer som möter behovet av social och grön hållbar omställning i den inhemska och globala ekonomin. Innovationer kan förstärka positionen ytterligare inom programområdets redan starka branscher men även till nya områden. Detta bidrar till nya affärsmöjligheter och säkrade arbetstillfällen. För maximal effekt från både ett inomregionalt och europeiskt perspektiv ska de kapacitetshöjande insatserna koncentreras till regionens styrkeområden i enlighet med regionernas strategier för smart specialisering, i samverkan med utomregionala aktörer (Landrapport Sverige 2019, Annex D). Matchningen mellan kunskapsaktörer och de behov som näringslivet har av ny kunskap behöver utvecklas (Smart specialisation, 2018, NMS – skills for smart specialisation in Värmland Region, Executive Summary 2020, Nordregio/OECD). NMS ser möjligheter att genomföra transregionala innovationsprojekt som stödjer skapandet av europeiska globala värdekedjor inom exempelvis EU-kommissionens tematiska smarta specialiseringsplattformar och Vanguardinitiativet (Vanguard initiative). Samtidigt som innovationsinvesteringarna koncentreras tematiskt är det viktigt att det finns en geografisk spridning så att aktörer i samtliga kommuner i regionen kan vara med och bidra till en hållbar utveckling. Företag liksom lärosäten behöver öka sin forskningskapacitet genom att långsiktigt investera i eller tillgängliggöra öppna innovationsmiljöer, i samverkan med andra regioner i Sverige och Europa. Offentlig sektor, ofta kommuner, har till exempel testbäddar att erbjuda i anslutning till de största samhällsutmaningarna. Dessa testbäddar ska kunna användas genom investeringar med Eruf. För att ytterligare stärka innovationsstödsystemet ser NMS behov av att främja gränsöverskridande samarbeten inom den privata offentliga eller ideella sektorn samt inom olika geografiska områden. (Integration of Digital Technology, OECD Digital Government index, 2019).

Effekter

Genom insatser via Eruf har små och medelstora företag fått ökad tillgång till forskning, innovation och interregional samverkan och stärkt förutsättningarna för ökat entreprenörskap. Utveckling, kommersialisering och användning av hållbara innovationer i enlighet med målsättningarna i Agenda 2030 och EU:s gröna giv har ökat. Innovationsstödsystemet har stärkt förmågan att bistå små och medelstora företag och potentialen för utveckling av världsledande innovationer har ökat både genom interregional och internationell samverkan. Forsknings- och innovationsmiljöer har skapats där små och

medelstora företag kan testa idéer och utvecklas i samverkan med företag, högskolor och universitet. På längre sikt kan fler små och medelstora företag leverera hållbara innovativa varor och tjänster, både på den inhemska och globala marknaden.

Digitaliseringens möjligheter

NMS har ett utvecklat samarbete mellan näringsliv och akademi inom digitala spetsområden som sensorteknik, 5G, geospatiala data, hydraulik, optik och gamification. Det finns tillgång till avancerade test- och valideringsmiljöer och unika dataresurser genom samverkan mellan myndigheter, kommuner, akademi och näringsliv. Det offentligt finansierade innovationsstödsystemet har en lång tradition av strategiskt samarbete och långsiktiga förutsättningar, bl.a. två Vinnväxt-vinnare (Paperprovince och Compare). Det finns idag flera geografiskt spridda innovationsnoder som når målgrupper i näringsliv och offentlig sektor. Digitaliseringen är ett viktigt verktyg både för konkurrenskraften och för en hållbar regional och global utveckling. Särskilt viktig är digitalisering för små och medelstora företag på landsbygden. Samtidigt står delar av näringslivet och offentlig sektor inför utmaningar i att använda den nya tekniken (Digitaliseringsstrategi, N2017/03643/D) (Digitalisering i svenska företag, temarapport 0253). Förmåga att ta tillvara digitaliseringens möjligheter är en utmaning inom kompetensförsörjningen samt inom process- och tjänsteutveckling. För att öka det regionala näringslivets och offentlig sektors förmåga att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter ska Eruf NMS möjliggöra synergier med programmet för ett digitalt Europa och utveckla digitala innovationshubbar. För att öka digitaliseringstakten ska programmet också kunna bidra med spets, expertis, forskning, nätverk och testmiljöer. (Vinnova, arbetsrapport angående EDIH)

Effekter

Genom insatser via Eruf har den digitala mognaden stärkts i näringslivet och i de företags- och innovationsfrämjande systemen. Nya affärsmodeller har vuxit fram som genererar hållbara tjänster i linje med regionens smarta specialiseringsarbete. Organisationer i stödsystemen utvecklar och levererar tjänster som leder till effektivisering av verksamheter och kommer till nytta för invånare i regionen.

Näringslivets omvandling

I EU:s landsrekommendationer 2019 konstateras att Sveriges samtliga NUTS2-regioner, med undantag av NMS, har en bruttoregionalprodukt som ligger över genomsnittet för EU:s regioner. NMS tillhör de regioner i Sverige som haft en låg eller till och med negativ produktivitetstillväxt. I kommissionens pilotprojekt om industriell omvandling har NMS identifierats som en NUTS-2 region som riskerar att hamna i en så kallad medelinkomstfälla. Det innebär svårigheter att konkurrera med låga löner samtidigt som det är svårt att attrahera innovationskapital. Rapporterna visade även att NMS har låg innovationskapacitet i små och medelstora företag (NMS socioekonomiska analys 2020 samt Förbättrad strategi för ekonomisk omvandling baserat på smart specialisering Emily Wise). Näringslivet i NMS domineras i både antal anställda och omsättning av en framgångsrik exportindustri (Enligt statistik från Bisnode) med tyngdpunkt på skogliga råvaror och stål (NMS socioekonomiska analys 2020). En stor andel av regionens mikro-, små- och medelstora företag levererar tjänster och produkter i värdekedjor direkt eller indirekt kopplade till exportindustrin. De är beroende av att det skapas goda förutsättningar för detta, till exempel genom export-, import- och investeringsfrämjande insatser (Nya trender inom export och import, temarapport 0261). Samtidigt finns behov av att diversifiera ekonomin för att göra den mer motståndskraftig. Det är angeläget att stärka en växande tjänstenäring, exempelvis besöksnäring, handel samt kulturella och kreativa näringar, samt att stötta näringslivets utveckling i glesare områden. Insatser för att öka konkurrenskraft ska vara tillämpbara i hela det geografiska området. De ger förutsättningar för resiliens i näringslivsstrukturen och bidrar till att bibehålla och utveckla spetsområden i enlighet med regionernas smarta specialiseringsstrategier. NMS har en könssegregerad arbetsmarknad där de tre länen har en nästan identisk könsfördelning mellan sektorerna. Fördelningen är traditionell med en stor andel kvinnor i omsorgsyrcen inom den offentliga sektorn medan män i högre grad arbetar i den privata sektorn, främst inom tillverkningsindustrin. NMS behöver utveckla branschbredden för att motverka könsstereotypa satsningar. Vägar för att öka konkurrenskraften och samtidigt bidra till en digital och grön omställning i näringslivet kan vara att öka upptagningen av ny teknik i små och medelstora företag och till exempel utveckla cirkulära affärsmodeller. För detta behövs direkt och indirekt stöd till företagen via digitala innovationshubbar, teknikparker och andra företagsfrämjande aktörer, som i sin tur kan stötta

företagen. För maximal effekt är det viktigt att dessa intermediärer agerar i ett europeiskt sammanhang och agerar som slussar av innovation, in och ut ur regionen. För att stärka inriktningen mot utmaningsdrivna innovationer behöver klusterorganisationer och innovationsnoder i NMS fungera som mellanhänder för testmiljöer. NMS har deltagit i kommissionens pilot *Regions in industrial transition* tillsammans med liknande industriregioner i Europa. Utifrån dessa erfarenheter har en strategi för industriell omvandling tagits fram, där NMS:s utmaningar beskrivs, liksom prioriterade insatser framåt. Strategin utgör ett viktigt underlag för kommande insatser genom Eruf (Landrapport Sverige 2019, Annex D) Särskilda insatser behöver ske för omställningen i tillverkningsindustrin. NMS ska också särskilt uppmärksamma insatser som tar hänsyn till samernas företagande och omställning i näringslivet utifrån klimatförändringarnas effekter. För att hantera samhällsutmaningarna behöver utvecklingen ske i bred samverkan mellan civilsamhälle, offentlig sektor och näringsliv (Riktlinjer för framtagande av förslag till regionala program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2021-2027)

NMS är jämfört med andra programområden svaga avseende användning av riskkapital och behöver höja kunskaperna kring kapitalförsörjning. Utvecklad kunskap behövs särskilt hos aktörerna i de innovations- och företagsfrämjande systemen för att kunna bistå med kvalificerad rådgivning och stöd som ökar kapaciteten hos företagen att ta del av riskkapital. I NMS behövs även insatser som kopplar ihop det finansiella systemet för att täcka in alla faser i små och medelstora företags utveckling, från finansiering i tidiga skeden, till medel för test och demonstration samt till expansion och hållbar tillväxt. Svårigheter att finna investeringskapital kan bland annat resultera i marknadsmisslyckanden (Bättre finansiering för kommersialisering av innovationer, Claes de Neergard, Näringsministerns förhandlingsperson juni 2020). För de små och medelstora företagen i NMS är en väl fungerande kapitalförsörjning avgörande för att företagen ska våga och ha möjlighet att investera i insatser som bidrar utveckling, tillväxt och innovation, exempelvis har start up bolag svårigheter att finna investerare. Behovet är extra stort inom områden där bolag med hög teknikhöjd är verksamma samt bolag med behov av en omfattande utveckling inom digitalisering, liksom för bolag inom branscher där det är långt till intäkter samt inom medicinteknik och food tech. Behoven finns även hos bolag som ännu inte är marknadsmässigt mogna och som därmed har inkompleta affärsmodeller. (Erfarenheter från tidigare programperioder Norra Mellansverige)

Brist på egna resurser och externt kapital skapar därför ett behov av offentliga insatser och stöd för att stärka utvecklingen och tillväxten i företagen (Geografisk fördelning av riskkapital 2011 och 2018 samt förhandsbedömning för stöd till finansieringsinstrument ERUF 2014-2020).

Effekter

Genom insatser via Eruf har små och medelstora företag ökat sin exportmognad och närvaro i globala värdekedjor. Insatserna har även lett till stärkt entreprenörskap och ökad tillgång på kapital. Mångfalden i näringslivet har ökat och resulterat i att fler människor, från tidigare underrepresenterade grupper, nu startar, driver och arbetar i befintliga företag. Nya hållbara affärsmodeller har utvecklats. De företagsfrämjande systemen i NMS har stärkt sin kapacitet och möter behoven av avancerat stöd till små och medelstora företag som utvecklar hållbara varor och tjänster. Systemen fångar upp innovativa idéer som på längre sikt kan leda till nya företag och ökad takt i näringslivets omställning. Eruf NMS har bidragit till att skapa struktur för långsiktig kapacitetsuppbyggnad för att överbrygga avståndet till marknader och kapital för små och medelstora företag.

Kompetensförsörjning

Ett stort omställningshinder för små och medelstora och företag inom både tillverkningsindustri och tjänstenäring i NMS är tillgången till relevant kompetens. Andelen med eftergymnasial utbildning i NMS är lägre än riksgenomsnittet (NMS socioekonomiska analys 2020). De låga utbildningsnivåerna speglar delvis de dominerande branscherna i länen, till exempel byggverksamhet, skogs-, stål-, och verkstadsindustrin, där det för en del av företagen ofta räcker att personalen har gymnasieutbildning. En låg utbildningsnivå riskerar att hindra den omställningsförmåga som krävs för att möta utmaningarna kopplade till digitalisering, klimatomställning och en åldrande befolkning. Det är viktigt för både individer och samhälle med satsningar på högre utbildning och livslångt lärande. Mindre företag har svårt att konkurrera med större om attraktiva kompetenser inom bristyrken, till exempel ingenjörer med hållbarhetskompetens. Små företag saknar i andra fall kritisk kompetens för att använda avancerad teknik eller digitalisera sin verksamhet. Detta försvårar möjligheterna till att omsätta regionala styrkor till

innovationer och nya affärer. Tillgången på kompetens är avgörande för att kunna expandera och vara konkurrenskraftig, både på den nationella och den internationella marknaden. Genom Eruf ges aktörer i de företags- och innovationsfrämjande systemen möjligheter att i ljuset av ovanstående utmaningar identifiera och kartlägga kompetensbehov hos små och medelstora företag inom relevanta sektorer och smarta specialiseringsområden i NMS. Exempelvis insatser för att kartlägga företagets generella kompetensbehov som grund för att utveckla yrkesutbildningar, insatser som underlättar rekrytering av specialistkompetens/talanger till NMS:s styrkeområden. Det behövs dessutom ett fungerande system för validering (enligt valideringskommissionens slutbetänkande 2019) av kompetenser. Ökad kunskap om metoden för smart specialisering behövs hos aktörerna i de företags- och innovationsstödande systemen och en struktur för att involvera och samarbeta med olika aktörer.

Effekter

Investeringar i det företags- och innovationsfrämjande systemet har lett till ökad kunskap om kompetensbehoven i små och medelstora företag samt en förbättrad förmåga att möta efterfrågade behov inom prioriterade styrkeområden inom smart specialisering och industriell omvandling. Kunskaphöjningen inom smart specialisering, de samhällsutmaningar som metoden ska möta, involveringen av aktörerna i de innovationsfrämjande stödsystemen och den entreprenöriella upptäckarprocessen har bidragit till en stärkt förmåga för strategiskt innovationsfrämjande arbete. På längre sikt har NMS uppnått en höjd innovationsförmåga i hela regionen som bidrar till utveckling och transformering av idéer för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv.

Cirkulär ekonomi och smarta energisystem

I NMS finns potential att etablera utvecklingsmiljöer och aktörer som kan ta ledningen i omställningen till en cirkulär ekonomi (enligt Cirkulär ekonomi – strategi för omställning av Sverige, 2020), med cirkulära affärsmodeller och resursflöden. Det finns också möjligheter för fler inom samhälle och näringsliv att övergå till användning av förnybara resurser samt att hushålla med energi, metaller och andra naturresurser. Exempelvis kan omställningsstöd ges till små- och medelstora företag med stor omställningspotential inom en bredd av branscher och sektorer. Avgränsningar till särskilda delar av ekonomin är skadliga eftersom hela grundidén med cirkulär ekonomi är att knyta ihop resursflöden från olika delar av ekonomin. Klimatomställningen innebär att icke-förnybar energi i ekonomin ska ersättas med förnybar el och energi. Regionen har potential att utveckla marknaden för smarta energisystem som ett sätt att hantera en ökad mångfald av energislag och effektvariationer. Lagring i form av exempelvis batterier och grön vätgas är också viktiga delar i ett smart energisystem. Klimatomställningen innebär att el som energibärare får en allt viktigare roll. Tillräcklig överföringskapacitet i elnäten och effekthushållning är därför förutsättningar för att kunna bedriva näringslivsverksamhet i allmänhet och industriell verksamhet i synnerhet. För att åstadkomma detta finns behov av stöd till samverkan, att upprätta handlingsplaner och utföra rådgivning samt behov av insatser för energilagring, teknik och systemutveckling. Insatserna kommer att leda till att näringslivet och offentlig sektor kan ställa om till en hållbar energiförsörjning och samtidigt locka nyetableringar till regionen.

Vid omställning till ett grönare och koldioxidsnålare NMS finns det behov av att arbeta i alla delar av värdekedjan samt att stötta specialiserade aktörer där affärsmodellen är centrerad kring att ta fram och erbjuda gröna och klimatsmarta lösningar. Det finns behov att stötta icke-specialiserade aktörer inom näringslivet att implementera redan befintliga lösningar och ställa om. Huvudprincipen är att innovationsinsatser finansieras inom PO1. Insatser i PO2 får innehålla element av innovation, men syftar främst till att stötta en grön-koldioxidsnål omställning genom kommersialisering och implementering av existerande lösningar. Samtidigt handlar hela strategin, och EU:s strategi "Gröna given" om att skapa synergier mellan de två perspektiven, det vill säga, skapa grön omställning genom konkurrenskraft och innovation.

Effekter

Investeringarna via Eruf-programmet har lett till att NMS:s näringsliv och offentlig sektor har ställt om till en grönare och koldioxidsnålare ekonomi. Detta genom omställning till cirkulär ekonomi och smarta energisystem.

1.3 Forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering

Arbetet med Smart specialisering i NMS utgår från Dalarnas, Värmlands och Gävleborgs innovationsstrategier och bygger på identifierade styrkeområden, så kallade smarta specialiseringar, utifrån tillgängliga resurser i regionen.

NMS har arbetat systematiskt över länsgränserna för att utveckla kluster och styrkeområden sedan 2005. Detta har följts av gemensamma projekt inom smart specialisering och industriell omvandling. Syftet är att tillsammans bli starkare inom områden med potential för en hållbar ekonomisk utveckling. Likheterna är stora och samarbeten sker mellan regionernas identifierade styrkeområden. Det finns därmed en grund för att under kommande period utveckla gemensamma prioriteringar som ansluter till större nationella, europeiska eller globala utmaningar. Detta ska positionera regionen internationellt för att komma in i sammanhang med fler samverkansparter och ge tillgång till fler och större finansieringskällor. Syftet är att generera en kritisk massa av kunskaper och kompetenser som kan bidra till skapandet av världsledande innovationer.

Idag kan regionernas smarta specialiseringar grupperas i följande sex domäner; Hållbar bioekonomi, Hållbara städer och energiomställning, Industriell omvandling, Hållbar upplevelsenäring, Jämlik välfärd och arbetsliv, Hållbart attraktivt och inkluderande arbetsliv (NMS smarta specialiseringsstrategier).

Inom smart specialisering används entreprenöriella upptäckande processer för att utforska och koppla samman samhällsutmaningar och behov för att strukturerat analysera, utvärdera och ompröva de prioriterade områdena i innovationsstrategierna. Metoden bygger på att administration och politik är beredda att lyssna på entreprenörer, forskare, idéburna organisationer och medborgare för att identifiera nya möjligheter. I NMS har det långsiktiga arbetet med kluster och smart specialisering utvecklat en hög grad av tillit mellan aktörerna i innovationssystemet. NMS har utvecklat plattformar och processer för respektive specialisering där aktörer samlas för att dela information och sprida kunskap. Det kan antingen vara regionen som driver en sådan plattform eller en klusterorganisation, alternativt en centrumbildning på ett lärosäte.

1.4 Lärdomar

Tidigare programperiod har haft fokus på att öka internationaliseringsgraden bland företagen, bidra till en ökad tjänstefiering och diversifiering av näringslivet samt till en ökad innovationsgrad genom samverkan och forskning. Bredbandsutbyggnad i gles – och landsbygd har haft ett stort fokus, så även energieffektivisering och ökad användning av förnybar energi. Projekten som drivits under perioden har på ett eller flera sätt adresserat de utmaningar som analyserades vid föregående programmering samt bidragit till goda resultat inom samtliga insatsområden.

Lärdomar som dragits från tidigare programperioder är behovet av tydligare projektlogiker. Norra Mellansverige har generellt sett haft en sämre projektlogik än andra programområden och har därmed haft sämre möjligheter att bidra till en ökad konkurrenskraft. Utvärderingar visar att tydligare projektlogiker tillsammans med implementeringsplaner skapar en bättre insikt i hela projektkedjan.

Implementeringsplaner bidrar till att ta tillvara resultaten genom att arbeta med aktivt ägarskap och tidig involvering av utvärdering. Många projekt har saknat en tydlig förändringslogik för hållbarhetsintegrering och inte genomfört konkreta insatser för att bidra till en hållbar utveckling i enlighet med rådande utmaningar i programområdet. Hållbarhetsintegreringen behöver stärkas i kommande genomförande och användas som hävstång för regional utveckling. Utvärderingen förespråkar att fler genomförandeprojekt ska föregås av förstudier för att på så sätt stärka projektlogik och hållbarhetsintegrering. (Portföljanslys Regionalfonden Norra Mellansverige 2019, Tillväxtverket)

1.5 Administrativ kapacitet, styrning och förenklingsåtgärder

Tillväxtverket är förvaltande myndighet och har haft denna uppgift sedan programperioden 2007–2013. Ekonomistyrningsverket är revisionsmyndighet och har haft denna uppgift sedan 2007–2013. Samtliga regioner i programområdet NMS har haft ett ansvar för programskrivning och varit en del av genomförandet sedan 2007. För att underlätta för företag och projektägare har regionerna i programområdet ställt sig bakom de förslag till förenklingsåtgärder som tidigare presenterats av Tillväxtverket.

Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och tillämpliga statsstödsregler kommer att beaktas vid bedömningen av respektive projekt. Under genomförandet av programmet kommer förvaltande myndighet

att främja den strategiska användningen av offentlig upphandling för att stödja de politiska målen. Under 2022–2023 kommer förvaltande myndighet och projektägare att hantera regionalfondsmedel för olika programperioder parallellt bl.a. på grund av React_EU, vilket förutsätter en väl fungerande förvaltningsmodell bl.a. för att säkerställa att dubbelfinansiering inte ska förekomma.

Programmet har genomgått en strategisk miljöbedömning som syftar till att integrera miljöaspekter i programmet så att hållbar utveckling främjas. Miljöbedömning har beaktats i framställandet av detta program. Insatserna bedöms vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada.

1.6 Synergier med andra fonder och program

Strukturella omställningar kräver en helhetssyn av insatser och stöd samt uppväxling av egna resurser och medel kopplade till Eruf 2021–2027. Syftet är att öka verkningsgraden i arbetet med forskning och innovation, digitalisering, kompetensförsörjning och företagsutveckling/ entreprenörskap, samt i insatserna för ett koldioxidsnålt och cirkulärt samhälle utifrån ambitionerna i EUs gröna giv. Programmet är i linje med de strategiska prioriteringar som beskrivs i Partnerskapsöverenskommelsen.

Eruf NMS ska främja synergier med ESF+ utifrån små och medelstora företags kompetensbehov. Samordning mellan Eruf NMS och ESF+ kan behövas vid genomförandet av kompetensutvecklingsinsatser i små och medelstora företag utifrån identifierade kompetensbehov inom smart specialisering. Eruf NMS ska främja utveckling på landsbygden och åtgärder behöver både synkroniseras med och avgränsas mot den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) där Leader (lokalt ledd utveckling) ingår samt i viss mån Interreg Sverige-Norge där möjligheter finns för utvecklingsgrupper, byalag och lokala föreningar att söka och delta i gränsöverskridande småskaliga projekt. Eruf NMS bedöms komplettera återhämtningsplanen bl.a. kopplat till Klimatklivet och Industriklivet. I den svenska återhämtningsplanen och dess tekniska bilaga anges bl.a. åtgärder för att undvika dubbelfinansiering från RRF och andra unionsprogram. En bedömning kommer att ske på projektnivå för att säkerställa att ingen dubbelfinansiering sker.

Samarbeten ska främjas utifrån utmaningar som ligger i linje med EUstrategin för Östersjöregionen, främst genom Interreg, EU:s territoriella program. Aktuella program för NMS är de gränsregionala programmen för Norge och Östersjön, det interregionala programmet för Östersjöregionen och Nordsjön samt det transnationella programmet för alla regioner oberoende av geografiskt område (Interreg Europa).

Eruf-insatser inom forskning och innovation stärker regionens kapacitet och förutsättningar för ökat deltagande i konkurrensutsatta fonder och program, t ex Horisont Europa. NMS ska utforska samverkansmöjligheter med akademien och näringslivet kopplat till Horisont Europas olika Missions t ex den som rör klimatneutrala städer. Inom European Research Area (ERA) är "ERA-hubs" som kopplar samman stödstrukturer för forskning och innovation inom EU av intresse för NMS, liksom ERA-initiativet som ska främja universitetsallianser. Kommissionens smarta specialiserings- och innovationsplattformar samt Vanguardinitiativet utgör viktiga samverkansytter som kan bidra till ökad omvärldsbevakning och ökat deltagande i globala värdekedjor. Synergier kan ske med instrumentet för interregionala innovationsinvesteringar (I3), som en brygga mellan Eruf och Horisont Europa, och möjligheter att därigenom skapa europeiska demonstrations- och testmiljöer. Synergier bör även möjliggöras mellan Eruf NMS och programmet för ett digitalt Europa för att främja digitalisering, t ex utveckling av "digitala innovationshubbar" i syfte att stärka såväl innovationsspets som breda insatser inom den digitala omställningen.

Programmen för den inre marknaden bedöms också vara intressanta för regionen, främst vad gäller klusterutveckling och entreprenörskap, samt Kreativa Europa inom kulturella och kreativa näringar. Synergier med Erasmus+ kan möjliggöra kunskapsallianser som stärker regionens innovations- och entreprenörskapscapacitet. Synergier med LIFE, kan stärka regionens insatser för en cirkulär ekonomi och synergier med EU:s innovationsfond, Horisont Europa och IPCEI (viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse) kan stärka utvecklingen av hållbar energiproduktion (vätgas).

NMS ska där det är relevant medverka i nationella initiativ via till exempel Naturvårdsverket, Vinnova, Svenska Institutet, Tillväxtverket, Business Sweden (BUS7) och Energimyndigheten. NMS ska skapa förutsättningar för samverkan med andra NUTS2-regioner i Sverige kopplat till prioriteringarna i de regionala smarta specialiseringsstrategierna.

Effekter

NMS har genom samverkan med andra regioner inom strategiskt valda områden ökat förmågan att bidra till måluppfyllelse inom Eruf NMS och skapat ännu bättre förutsättningar för innovationskraft och omvandling.

1.7 Programmets struktur och gränsdragningar

Insatserna i Eruf NMS är uppdelade i två prioriteringar; prioritering 1 "Ett smartare NMS" och prioritering 2 "Ett grönare NMS". Det huvudsakliga syftet med insatser inom prioritering 1 är att skapa hållbar utveckling med utgångspunkt i smart specialisering samt stärka små och medelstora företags innovationskraft, konkurrenskraft och förmåga till digital omställning. Det huvudsakliga syftet med insatser inom prioritering 2 är omställning till en koldioxid- och resurssnål ekonomi som använder energi och resurser enligt cirkulära principer. Inom prioritering 2 finns inga begränsningar till särskilda sektorer eller delar av ekonomin, tvärtom uppmuntras projekten involvera samverkan mellan offentligt-, privat, civilsamhälle och olika sektorer, om det stärker insatsens förmåga att bidra till omställning. Trots denna uppdelning är programmets ambition att skapa synergier mellan "Ett smartare NMS" och "Ett grönare NMS". Det innebär att insatserna i prioritering 1 ska ha som ambition att stötta prioritering 2. Insatser för smart specialisering, konkurrenskraft, innovation och digitalisering ska i möjligaste mån utformas på ett sätt som stärker regionens förmåga att bidra till en grön omställning. Omvänt uppmuntras insatser för grön omställning att inkludera element av konkurrenskraft, digitalisering, innovation och kopplingar till smart specialisering.

Syftet är att insatserna ska ge långsiktiga resultat.

1. Programstrategi: viktigaste utmaningar och politiska åtgärder

Tabell 1

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	NMS befinner sig i botten av tabellerna för innovationsindex och har en låg utgifts- och investeringsnivå i forskning och innovation vilket leder till svårigheter att attrahera nationella, europeiska och internationella forsknings- och innovationsmedel. För att få till stånd innovationer som möter sociala och gröna behov är innovationskapaciteten avgörande. Små och medelstora företag och lärosäten behöver öka sin forsknings- och innovationskapacitet och det innovationsstödjande systemet behöver stärkas. Det behövs investeringar i, och tillgängliggörande av, öppna och innovativa miljöer, t.ex. testbäddar och labbmiljöer. Gränsöverskridande samarbeten inom olika sektorer och geografiska områden ska främjas för att skapa en kritisk massa av kunskap och innovation inom prioriterade styrkeområden i de smarta specialiseringsstrategierna. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	NMS har ett utvecklat samarbete mellan näringsliv och akademi inom digitala spetsområden. Det finns också tillgång till testmiljöer. Digitaliseringen är ett viktigt verktyg för att stärka konkurrenskraften, särskilt hos de små och medelstora företag som verkar på landsbygden. Det finns utmaningar för både näringslivet och offentlig sektor att använda digitaliseringens möjligheter. Detta gäller även för kompetensförsörjning inom process och tjänsteutvecklingen. Det finns behov av att utveckla den digitala mognaden i näringslivet och inom

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		främjarsystemen för att bl.a. bidra till att skapa nya affärsmodeller. Som stöd för digitaliseringsprocessen vill NMS etablera digitala så kallade innovationshubbar. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	NMS identifieras som en region som riskerar hamna i ”medelinkomstfällan” då man inte kan konkurrera med låga löner och har svårt att finna innovationskapital. Näringslivet har en relativt ensidig branschstruktur och behov av att utveckla branschbredden för att bli mer motståndskraftig, samt öka regionens exportmognad för att ta större plats på en internationell marknad. Omställning krävs för att matcha miljö- och klimatmålen men även för att kunna möta regionens sociala utmaningar. Utvecklingen behöver ske i bred samverkan mellan civilsamhälle, offentlig sektor och näringslivet för att hantera dessa utmaningar, särskilt behöver det företagsfrämjande systemet utvecklas utifrån små och medelstora företags behov. Därutöver behöver NMS prioritera insatser som täcker in finansieringsbehoven i alla faserna i ett företags utveckling, från finansiering i tidigt skede till utveckling och expansion. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag samt en regional riskkapitalfond.
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap	Mindre företag i regionen har svårt att konkurrera om attraktiva kompetenser, vilket medför att det blir svårt att omsätta regionala styrkor till innovationer och nya affärer. I NMS finns kompetensbehov hos små och medelstora företag inom samtliga sektorer och de smarta specialiseringsområdena. För att omställningen ska

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		<p>vara effektiv och höja attraktiviteten och konkurrenskraften har lärosäten och yrkesutbildningar en viktig funktion att fylla i form av utbildning och vidareutbildning utifrån idéer om det livslånga lärandet. Inom det företagsfrämjande- och innovationsstödsystemen finns behov att erbjuda stöd för rekrytering, matchning och validering av kompetens. Det finns även behov av att öka kompetensen om metoden för smart specialisering i stödsystemen för att kunna omsätta regionala styrkor till innovationer och nya affärsmöjligheter. Kartläggningar av kompetensbehov hos SMF som verkar inom smart specialiseringsområden behöver också genomföras. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag.</p>
<p>2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer</p>	<p>RSO2.3. Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför TEN-E</p>	<p>NMS har ett energiintensivt näringsliv mitt i en omvandling från en delvis fossilberoende energianvändning till en helt fossilfri energianvändning. Omställningen från fossil energi till nya energislag ger nya utmaningar i distribution, lagring och användning av energi. Variationer i effekt och diskrepans mellan tillgång och efterfrågan på energi i tid och rum påkallar behovet av "smarta energisystem" som kan anpassa användning, lagring och distribution på ett sätt som jämkar nya energiproduktionen med regionens energibehov. För att uppnå detta finns behov av samverkansinsatser, rådgivning och gemensamt kunskapsbyggande samt insatser riktade mot enskilda aktörer som vill ta en mer aktiv roll i värdekedjan för energi. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag.</p>

Politiskt mål eller specifikt mål för FRO	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
<p>2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer</p>	<p>RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi</p>	<p>NMS behöver förbruka mindre resurser för att bidra till EU:s hållbarhetsmål och Agenda 2030. NMS har stor potential, förnybara resurser, starka aktörer och utvecklingsmiljöer som kan främja övergången till en resurssnål cirkulär biobaserad ekonomi. För att realisera denna potential finns dels behov av insatser som bygger gemensam kunskap och strukturer för samverkan kring cirkulära flöden, dels behov av insatser som stöttar enskilda aktörer och grupper av aktörer att agera på kunskapen. Insatserna behöver stötta omställning både för specialiserade aktörer att realisera sina idéer samt icke-specialiserade aktörers omställning i allmänhet inom alla sektorer och över hela geografien. Inom det specifika målet utgörs investeringarna av bidrag. En delmängd av investeringarna är budgeterade som investeringsstöd i form av ramprojekt för företagsstöd.</p>

* Särskilda prioriteringar enligt ESF+-förordningen

2. Prioriteringar

Referens: artikel 22.2 och 22.3 c i förordningen om gemensamma bestämmelser

2.1. Andra prioriteringar än tekniskt bistånd

2.1.1. Prioritering: 1. Ett smartare Norra Mellansverige

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS tillhör övergångsregionerna i EU och kännetecknas av en svagare innovationsförmåga än riksgenomsnittet i de små och medelstora företagen. Dessa investerar inte tillräckligt i forskning och innovation vilket hämmar förmågan att utveckla hållbara innovationer i enlighet med målsättningarna i Agenda 2030 och EU:s Gröna giv. Det finns god potential för ökad innovations- och konkurrenskraft genom samverkan inom kluster och innovationsfrämjande system uppbyggda kring regionens smarta specialisering. Alla investeringar i detta specifika mål ska vara i linje med Norra Mellansveriges strategier för smart specialisering.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

Små och medelstora företag behöver investera mer i forskning och innovation samt öka samverkan med akademien och de större företag i NMS som har forsknings- och innovationskapacitet. NMS har en större andel sysselsatta inom industribranscherna för stål- och metallframställning än riket i genomsnitt, vilket kan få konsekvenser vid industrins omställning genom exempelvis förändrade kompetensbehov. Insatser som omsätter forskningsresultat till hållbara innovationer och leder till kommersialisering prioriteras, även insatser som ökar förmågan att implementera och använda hållbara innovationer inom privat och offentlig sektor. Små och medelstora företag i NMS behöver få till en jämnare köns- och åldersfördelning bland anställda, samt inkludering av människor med utländsk bakgrund. Insatser som underlättar forskning och innovation för landsbygdens företag är viktiga, för att minska klyftan mellan landsbygd och stad.

För att hitta nya lösningar på samhällsutmaningar behöver samarbetet mellan näringsliv, akademi, offentliga aktörer och idéburna organisationer inom NMS:s innovationsstödsystem förvaltas, utvecklas och effektiviseras. Innovationsstödsystemet behöver bli mer öppet och tillgängligt för t.ex. kvinnor, utrikesfödda och andra underrepresenterade grupper. Normer behöver brytas och attityder förändras, särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv. Genom detta förbättras bidraget till utvecklingen av regionernas prioriterade styrkeområden. Samverkan med utomregionala aktörer är viktig för att dels utveckla ett utblickande och interregionalt förhållningssätt till det egna innovationssystemet och även för att skapa möjligheter till kompletterande hållbara innovationsinvesteringar. Exempelvis kan EU-kommissionens initiativ ERA-hubs som ska stötta utvecklingen av det europeiska innovationsekosystemet genom att koppla samman regionala innovationsekosystem på EU-nivå för bättre samordning, stärkt spetskompetens och förbättrad produktion, spridning och användning av kunskap komma att bli intressant för NMS. NMS ser även tydliga synergier inom ramen för ERA-initiativet kring Universitetsallianser vilka

knuter relevanta universitet och kluster närmare NMS och öppnar upp för forsknings- och innovationsprojekt. Innovationsstödjande insatser kopplade till NMS:s strategi för industriell omvandling ska främjas. Offentlig sektors roll både som användare av varor och tjänster samt som möjliggörare som aktivt påverkar samhällsutveckling och innovation inom offentlig sektor ska uppmärksammas.

För att kunna erbjuda små och medelstora företag i NMS labb- och testmöjligheter behöver investeringar ske i gemensamma forsknings-, demonstrations-, och innovationsmiljöer där de kan stärka konkurrenskraften utifrån valda samhällsutmaningar.

Programmet arbetar med bidrag för att stötta och driva innovationsprocesserna framåt. I små och medelstora företag saknas incitament och ekonomiskt utrymme att investera egna medel i tidiga skeden och det kan vara svårmotiverat med andra stödformer som innebär att företag riskerar mer än sin egen tid för att delta. Medfinansieringen kommer i huvudsak från offentlig sektor vilket innebär att företagen bidrar med sin egen tid. Små budgetnivåer per företag gör det svårmotiverat med mer komplexa finansieringsformer.

Små och medelstora företag saknar ofta incitament att investera i, eller betala höga kostnader för att använda testbäddar. Offentliga testbäddar behöver därför utvecklas och göras tillgängliga för små och medelstora företag till låg kostnad. Testbäddarna förväntas således inte ha intäkter som skulle kunna motivera andra finansieringsformer än bidrag.

Direkta insatser till företag

029 Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och universitet med inriktning på en koldioxidsnål ekonomi, klimatreiliens och klimatanpassning

Utifrån NMS:s styrkeområden och behovet att lösa miljömässiga och sociala utmaningar ska satsningar för att stärka företagens innovationsförmåga ge konkurrensfördelar som bidrar till en hållbar ekonomisk utveckling. Genom att stimulera klimatsmarta, hållbara, biobaserade och cirkulära innovationer utifrån inkluderande och icke diskriminerande perspektiv kan NMS både stärka företagen inom det geografiska området och även exportera tekniker och arbetsätt som bidrar till att lösa globala utmaningar.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som främjar involvering av små och medelstora företag i partnerskap, program och projekt för kapacitetsuppbyggnad inom innovation
- Insatser för tillämpad forskning och innovation med syfte att ta fram nya hållbara processer, produkter och forskningsresultat
- Insatser som främjar korsbefruktning av olika områden, smart diversifiering, utifrån identifierade samhällsutmaningar
- Stöd för internationalisering, till exempel genom att underlätta deltagande i europeiska partnerskap via innovationsplattformar, forsknings- och innovationsnätverk

Utveckling av stödstrukturer

029 Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och universitet med inriktning på en koldioxidsnål ekonomi, klimatreiliens och klimatanpassning

Satsningar ska göras för att utveckla de innovationsstödjande systemen i NMS så att deras tjänster bidrar till en ökad innovationskapacitet och omställningsförmåga i små och medelstora företag i hela NMS. Det är viktigt att differentiera insatser och tillhörande strukturer i systemet för att stärka

näringslivets konkurrenskraft och möjliggöra att hållbara och konkurrenskraftiga innovationer skapas för en global marknad. NMS behöver utveckla stödstrukturen för komplexa system som cirkulära affärsmodeller. Med den växande globala efterfrågan på hållbara och resurseffektiva varor och tjänster skapas affärsmöjligheter för företag som ställer om till en cirkulär och biobaserad ekonomi. Lärosätenas strategiska forskningsområden i förhållande till smart specialisering ska användas på ett bättre sätt.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som stärker befintliga och utvecklar nya klusterinitiativ med internationell potential, gärna i samverkan med de större globala företagen i regionen
- Insatser som främjar de regionala innovationssystemens samt aktörerna i dessas förmåga att bidra till små och medelstora företags forskning och innovation samt jämställdhets- mångfalds- och miljöarbete
- Insatser som underlättar användandet av forskningsbaserad kunskap i små och medelstora företag men även samproduktion av ny kunskap som stöd för omställning och hållbar utveckling kopplat till styrkeområdena inom smart specialisering
- Insatser som ökar samverkan med innovationsmiljöer inom NMS, med andra regioner i Sverige och med andra regioner i EU för att samla forsknings- och innovationsresurser, till exempel genom medverkan i EU:s innovations- och samverkansplattformar, nätverk och projekt

Uppbyggnad av miljöer/infrastruktur

004 Investeringar i fasta tillgångar, inklusive forskningsinfrastruktur, i offentliga forskningscentrum och högre utbildning, direkt kopplade till forskning och innovation

Företagens forskningskapacitet behöver öka genom att utveckla öppna forsknings- och innovationsmiljöer där företag och andra aktörer kan testa idéer med potential att utvecklas till hållbara innovationer.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Investeringar i innovations-, test- och demonstrationsanläggningar för att utveckla befintliga och skapa nya nationellt och internationellt attraktiva forsknings- och innovationsmiljöer, särskilt investeringar kopplade till smart specialisering och företagens behov som är gemensamma i NMS
- Insatser som tillgängliggör befintliga forsknings- och innovationsinfrastrukturer för små och medelstora företag i NMS samt för utomregionala företag genom samverkan och utbyte med andra regioner i Sverige och i EU
- Insatser som möjliggör regionöverskridande investeringar i forskningsinfrastruktur i kombination med instrumentet Interregionala innovationsinvesteringar, till exempel via Vanguardinitiativet

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

De huvudsakliga målgrupperna i samtliga resultatkedjor (direkta insatser till företag, utveckling av stödstrukturer och investeringar i miljöer) är aktörer inom de företags - och innovationsfrämjande systemen och branschorganisationer som möter befintliga företagare samt idébärare för att utveckla affärsidéer och innovationer. Andra målgrupper är aktörer inom den idéburna sektorn som traditionellt arbetar med bland annat sociala innovationer, liksom aktörer som befinner sig gränslandet mellan offentlig och ideell sektor. Ytterligare en är de regionala lärosätena Högskolan i Gävle, Högskolan Dalarna och Karlstads universitet. Därutöver kan det vara ägare och användare av kluster, innovationsmiljöer, demonstrationsmiljöer samt inkubatorer, vilka kan vara offentliga och/eller privata.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har utifrån tidigare erfarenheter behov av att tydligare integrera hållbarhetsperspektiven, framförallt den sociala hållbarheten. På grund av svaga grundförutsättningar som låg placering i innovationsindex och bristande jämställdhet behöver NMS intensifiera arbetet genom insatser i programmet. Projekten ska fokusera på att nå ut till en bredare målgrupp av företagare samt idébärare och öka takten i förflyttningen mot ökad jämställdhet. För att nå en högre innovationsgrad behövs insatser som kan förändra traditionella synsätt i de innovationsfrämjande systemen. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Förutom att alla insatser inom detta särskilda mål ska möta kod 02 ser vi även att flera projekt ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet. Särskilda insatser innebär att projektets huvudsakliga mål är att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Analysen ska därmed visa hur utmaningar och problem inom jämställdhetsområdet ligger till grund varför projektet behövs och målen tar tydligt fasta på en förflyttning mot ökad jämställdhet. Projekten bidrar därmed direkt till det globala målet 5 (se även bilaga).

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att den bidrar till det specifika målet. NMS ambition är att öka samverkan med andra programområden i Sverige, Östersjöregionen samt andra regioner i Europa där synergier finns utifrån de smarta specialiseringsstrategierna i Värmland(V), Dalarna (D) och Gävleborg (G).

Vanguardinitiativet

Vidareutveckla etablerade kontaktytor med industriregioner inom följande piloter:

ADMA Energy (D): Asturias, Emilia-Romagna, Flanders, Lombardia

AM-3DP (G): Brussel, Slovenia, East-NL, South-NL, Auvergne Rhone-Alpes, North Brabant

Hydrogen Valleys (G): Norra Nederländerna, Baden-Württemberg, Aberdeen i Skottland, Wales, Lower Saxony, Aragon och Emilia Romagna.

Bioeconomy, demo case ”Bio-LNG Vanguard Regions Blue Corridor” (V) ev ansökan till I3, Lombardy(IT)

Partnerskap inom kommissionens smarta specialiserings (S3)plattformer:

High Performance Production through 3D-Printing (G)

Clussport (D)

Hydrogen Valleys (G):

Advanced Manufacturing for Energy Related Applications (ADMA Energy)/Marine Renewable Energy (D)

Bioeconomy - Innovative use of non-food biomass (V och D)

Se deltagande regioner **på eu/thematic platforms interactive map**

- Eftersträva insatser som kopplar samman regionens kluster- och innovationssatsningar med likartade initiativ i Östersjöregionen i syfte att bygga nätverk, erfarenhetsutbyte, skapa förutsättningar för utvecklingsprojekt, främst kopplat till Policy Area 12 Innovation, i EUBSR (Källa: EU Strategy for the Baltic Sea Region, SWD (2021) 24 Final). Exempel finns inom Interreg Central Baltic, Interreg Sverige-Norge and Interreg Baltic sea, t ex Bioeconomy Regions in Scandinavia (Värmland), Baltic Industrial Symbiosis och ConnectedByBiobord (V), Interreg Baltic Sea, t ex IRIS (D). Interreg Europe har en geografisk

representation av regioner i partnerskapen, t ex Silver SMEs (D): Haut de France (Fr) och Cork (Ir), Zielona Gora (Pl), Slovenia (Sl), Ave (Pt), Teruel (Es), Burgos (Es), Euromontana, samt FEMINA (D): Cantabria ES, Sterea Ellada GR, Bucharest RO, Agder NO, Arezzo- Diena IT, North Netherlands NL

- CPMR – Baltic Sea commission (G och V)

- Öka företagens deltagande i forskningsprogram genom Vinnova Horisont Europa, t ex DigiTeRRI och Rosewod 4.0 (V) och MATILDE (D)

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana planer i detta specifika mål.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	160,00	1 600,00
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	160,00	1 600,00
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	RCO06	Forskare som arbetar vid forskningsanläggningar som får stöd	heltidsekvivalenter per år	5,00	50,00
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	RCO08	Nominellt värde på forsknings- och innovationsutrustningen	euro	2 608 314,00	26 083 142,00
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	RCO10	Företag som samarbetar med forskningsorganisationer	företag	70,00	735,00
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	SWO01	Organisationer som får stöd	organisationer	4,00	35,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	400,00	Projekt, eller enkät bland företag	
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	1 600,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	SWR05	Användare av färdigställd miljö/infrastruktur	Användare (företag)	0,00	2021	260,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0,00	2021	35,00	Projekt	
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	SWR03	Användare av implementerade stödstrukturer	Användare (företag)	0,00	2021	1 600,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	004. Investeringar i fasta tillgångar, inbegripet forskningsinfrastruktur, i offentliga forskningscentrum och högre utbildning, direkt kopplade till forskning och innovation	13 041 571,00
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	029. Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och universitet med inriktning på en koldioxidsnål ekonomi, klimattresiliens och klimatanpassning	26 083 152,00
1	RSO1.1	Totalt			39 124 723,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	01. Bevilja	39 124 723,00

1	RSO1.1	Totalt			39 124 723,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	39 124 723,00
1	RSO1.1	Totalt			39 124 723,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	01. Jämställdhetsinriktning	19 562 366,00
1	RSO1.1	Eruf	Övergångsregioner	02. Jämställdhetsintegrering	19 562 357,00
1	RSO1.1	Totalt			39 124 723,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har stora företag som är med och utvecklar spetsteknologier inom bland annat den skogliga bioekonomin, stål och verkstad, energi- och byggsektorn, välfärden samt besöksnäringen. Samtidigt står delar av näringslivet, framförallt små och medelstora företag samt offentlig sektor inför utmaningar i att använda ny teknik. NMS har ett utvecklat samarbete mellan näringsliv och akademi inom digitala spetsområden som sensorteknik, 5G, geospatiala data, hydraulik, optik och gamification. Det finns avancerade test- och valideringsmiljöer och unika dataresurser som möjliggörs genom samverkan mellan myndigheter, kommuner, akademi och näringsliv. Digitaliseringen kan bland annat bidra till att företag och offentliga organisationer ökar användningen av befintliga teknologier eller utvecklar spetsteknologi. NMS ambition är att bidra till ökad digitalisering inom privat och offentlig sektor, särskilt för att stärka konkurrenskraften i de prioriterade områdena för smart specialisering. Ökad digital användning och utveckling ska bidra till att förstärka graden av forskning, innovation och användning av avancerad teknik i näringsliv och samhälle.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

Små och medelstora företag i NMS behöver utveckla och stärka kapaciteten för att nyttja digitala möjligheter i större utsträckning, för att möta behoven av omställning i näringslivet och för att möta samhällsutmaningar av miljömässig och social karaktär. Företagen behöver öka sin digitala mognad genom exempelvis nya verksamhetsmodeller och automatisering. Aktörerna i de företags- och innovationsfrämjande systemen behöver förstärka kunskaperna om hur digitalisering och användande av ny teknik kan bidra till att utveckla nya metoder, modeller och verktyg. Genom förvärv av dessa nya kunskaper kan de i sin tur ge råd och stöd till små och medelstora företag som utvecklar delar av sin information- och kommunikationsteknik (IKT) och digitala innovationer (Tillväxtanalys 2014:13). Regionen har en starkt könssegregerad arbetsmarknad och näringsliv och omställningen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt. Därför har jämställdhet stort fokus i programmet. Programmets insatser syftar till att stärka digitaliseringens möjligheter ur ett inkluderande och icke diskriminerande perspektiv. Underrepresenterade grupper behöver fångas upp och inkluderas genom insatser som bidrar till ökad mångfald och utvecklad branschbredd. Insatser ska särskilt fokusera på att främja jämställdhet i branscher som traditionellt domineras av kvinnor respektive män. Jämställdhetsintegrering handlar om att systematisk synliggöra konsekvenser av insatser och analysera effekterna av resultaten. Med hjälp av ny teknik ska insatserna bidra till näringslivets omställning, bl.a. genom att stärka digitaliseringens möjligheter i tätorter och i landsbygder samt genom utvecklingen av digitala innovationshubbar. Eftersom den digitala mognaden varierar hos olika målgrupper krävs insatser som möter differentierade behov och förutsättningar och därmed säkrar digitaliseringens användarnytta. Programmet behöver därmed möjliggöra och uppmuntra förstudier samt projekt med digital innovationsspets och bredd.

NMS bygger och utvecklar stödstrukturer som ökar kapaciteten till digitalisering genom samverkan. Fokuset på hållbar omställning medför att företagens ekonomiska egenintressen är sekundära i interventionerna. Bidrag behövs därmed för att motivera företagen att delta i processerna i de fall det inte finns tillräckligt starka ekonomiska incitament för företag att investera.

Direkta insatser till företag

013 Digitalisering av små och medelstora företag (inklusive e-handel, elektronisk affärsverksamhet och sammanlänkade affärsprocesser, digitala innovationsknutpunkter, levande laboratorier, webbentreprenörer och nystartade IKT-företag samt företag till företag (B2B))

Insatser i denna resultatkedja ska bidra till att höja den digitala mognadsgraden, utveckla nya affärsmodeller som kan generera hållbara tjänster och systemleveranser. Det kan vara när digitala lösningar möter samhällsutmaningar av miljömässig och social karaktär, till exempel energikrävande industri, utsläpp från tunga transporter eller utifrån behov kopplat till en åldrande befolkning.

Insatserna och aktiviteterna avser inte att stödja inköp av it-system.

Exempel på interventioner:

- Förstudier

- Insatser som ökar användandet av digitala tjänster internt i företagen, till exempel i affärssystem, kundhanteringssystem, marknadsföring, integration, vid anställning av personal vid automatisering av tillverkningsprocesser samt vid förändrat beteende hos kunder

- Insatser som leder till utveckling av digitala varor och tjänster för en inhemsk och global marknad genom att skapa en förståelse för hur IKT kan effektivisera och transformera affärsmodeller för ökad konkurrenskraft

- Insatser som underlättar anpassning till teknikutvecklingen, som robotisering och nya materialtekniker

- Insatser som leder till digitala innovationer med spets eller bredd, främst inom NMS:s prioriterade styrkeområden inom smart specialisering, men även ur ett bredare näringslivsperspektiv

- Insatser som ökar samarbeten mellan näringsliv och offentlig sektor för lösningfokuserad digital innovation och transformation

- Insatser som bidrar till ökade investeringar i digitalt innovationsarbete främst inom och utifrån prioriterade styrkeområden inom smart specialisering

Utveckling av stödstrukturer

018 IT-tjänster och it-tillämpningar för digitala färdigheter och digital delaktighet

Satsningar ska göras för att utveckla de företags- och innovationsstödjande systemen i hela programområdet så att deras tjänster bidrar till en ökad digitaliseringsgrad i små och medelstora företag i NMS. Genom att offentliga organisationer använder ny teknik och erbjuder den via exempelvis demonstrationsmiljöer och digitala innovationshubbar så stärks färdigheterna för målgrupperna att nyttja digitaliseringens möjligheter. Införandet av digital teknik i affärs- och offentlig verksamhet måste beakta jämställdhets- och mångfaldsperspektiven, då tekniska lösningar som till exempel artificiell intelligens inte är köns- eller kulturneutrala.

Exempel på interventioner:

- Förstudier

- Insatser som stärker IT-kapaciteten hos offentliga aktörer i de företag- och innovationsstödjande systemen i NMS

- Insatser som kopplar ihop offentliga aktörer med expertis inom digitalisering för att skapa öppna innovationsplattformar

- Insatser som stärker samverkan inom kluster- och nätverksorganisationer

- Insatser som stärker samverkan mellan aktörer i stödsystemet och kunskapsleverantörer
- Insatser för att stödja små och medelstora företag med utveckling av utmaningsdrivna digitala tjänsteinnovationer
- Insatser för att koppla ihop aktörer i företag- och innovationsstödsystemet med expertis inom digitalisering för att skapa öppna innovationsplattformar, till exempel digitala innovationshubbar

Uppbyggnad av miljöer/infrastruktur

018 It-tjänster och it-tillämpningar för digitala färdigheter och digital delaktighet

Insatser i denna resultatkedja ska bidra till att skapa och utveckla testmiljöer och innovationsplattformar, vilket bidrar till möjligheter att testa nya affärsmodeller och innovationer. Innovationsplattformar kan lösa komplexa samhällsproblem bland annat i quadruple-helix-samverkan. Nya lösningar och innovationer kan uppstå i samverkan med och i gränssnitten mellan olika aktörer. Ett sätt att möjliggöra miljöer för samverkan och skapa gränssnitt mellan olika aktörer är att bilda digitala innovationshubbar. Detta är en infrastruktur med resurser och erbjudanden för att nå ut till målgrupperna och skapa möjligheter och tillgång till styrkeområden, expertis och nätverk. En Europeisk digital innovationshub arbetar med innovationssamarbeten utifrån regionernas styrkeområden och behöver bistå med utbildning och kompetensuppbyggnad, nätverk och ekosystem för innovation, stöd att hitta finansiering samt miljöer för test och validering (Vinnova).

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som möjliggör medfinansiering av en digital innovationshubb via programmet för ett digitalt Europa
- Insatser som tillgängliggör de senaste digitala teknikerna
- Insatser som möjliggör samarbete mellan olika aktörer för att höja nivån på digitala innovationer och lösningar på samhällsutmaningar
- Insatser som skapar attraktionskraft för offentlig sektor och branscher att arbeta med digitala innovationslösningar med spets eller bredd
- Insatser i digital transformation som är anpassade till Gröna given med syfte att minska koldioxidutsläpp, främja grön energi och energieffektiv industri med hållbara affärsmodeller för cirkulär ekonomi

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsakliga målgrupper för insatser i samtliga resultatkedjor (direkta insatser, utveckling av stödstrukturer och investeringar i miljöer) är aktörer som är specialiserade på digitalisering och digital omställning i det företags- och innovationsfrämjande systemet. I programområdet finns ett antal inkubatorer och science parks som kan fungera som innovationsmiljöer, plattformar och demonstrationsmiljöer. I de fall aktörer saknas kan etablering av sådana behövas för att möta insatserna i detta specifika mål.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har utmaningar på grund av att små och medelstora företag inte implementerar och använder ny teknik och digitalisering i den utsträckning de skulle behöva för att bli långsiktigt konkurrenskraftiga. Det digitala utanförskapet är också en utmaning i regionen där personer som i större utsträckning aldrig är ute på nätet är oftare äldre, lever på landsbygden och bor i hushåll med låga inkomster. En ökad digital mognad bidrar till samhällsutvecklingen och att företagen utvecklas och stärker konkurrenskraften. Genom hållbarhetsintegrering ska insatser i detta specifika mål stimulera företagen och aktörerna i företags – och innovationsfrämjande systemen att fånga upp och tillvarata underrepresenterade gruppers kompetens och erfarenhet. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Förutom att alla insatser inom detta särskilda mål ska möta kod 02 ser vi även att flera projekt ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet. Särskilda insatser innebär att projektets huvudsakliga mål är att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Analysen ska därmed visa hur utmaningar och problem inom jämställdhetsområdet ligger till grund varför projektet behövs och målen tar tydligt fasta på en förflyttning mot ökad jämställdhet. Projekten bidrar därmed direkt till det globala målet 5 (se även bilaga).

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet och kan läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt. Inom detta särskilda mål är Norra Mellansveriges ambition att etablera samverkan med andra programområden i Sverige och med regioner i Europa där synergier finns utifrån de smarta specialiseringsstrategierna och andra regionala prioriteringar i Värmland, Dalarna och Gävleborg genom att:

- vidareutveckla redan etablerade kontaktytor med industriregioner inom Vanguardinitiativet och regioner inom EU-kommissionens innovations- och S3-plattformar där digitalisering ofta kommer in som en horisontell beståndsdel i insatser och projekt.
- bidra till att digitala innovationshubbar, så kallade DIH eller andra initiativ utifrån NMS digitaliseringsbehov initieras. Vissa av dessa kan också bli aktuella utifrån kommissionens initiativ om European Digital Innovation Hubs, EDIH, t ex EDIH Mighty där Norra Mellansverige också ser Mellersta Norrland som en viktig samarbetspartner liksom Health Innovation of Sweden (Region Gävleborg genom Gävle kommun). EDIH Mighty utgör ett viktigt skyltfönster och bas för samarbeten och en resurs för externa aktörer att söka sig till i syfte att klara digitala samhällsutmaningar och omställningsbehov. De EDIH:er som NMS deltar i och stöttar ska bidra med resurserna för digital transformation i SMF och offentlig sektor i respektive region.
- initiativ kopplat till Östersjöregionen ser vi främst kommer att genomföras inom PO1.1 kopplat till EUBSR Policy area 12; Innovation, action 2 utifrån ett smart specialiseringsperspektiv.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana planer i detta specifika mål

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål	Mål (2029)
--------------	-----------	------	----------------	----	-----------	----------	--------	------------

	mål						(2024)	
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	20,00	200,00
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	20,00	200,00
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	RCO13	Värdet av digitala tjänster, produkter och processer som utvecklats för företag	euro	521 663,00	5 216 628,00
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	RCO14	Offentliga institutioner som får stöd att digitalisera tjänster, produkter och processer	offentliga institutioner	3,00	22,00
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	SWO02	Investeringar i EUR	EUR	260 831,00	2 608 314,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	25,00	Projekt, eller enkät bland företag	
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	RCR11	Användare av nya och uppgraderade offentliga digitala tjänster, produkter och processer	användare/år	0,00	2021	187 000,00	Projekt	
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	RCR12	Användare av nya och uppgraderade digitala tjänster, produkter och processer som utvecklats av företag	användare/år	0,00	2021	3 000,00	Projekt	
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	100,00	Projekt, eller enkät bland företag	
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	SWR05	Användare av färdigställd miljö/infrastruktur	Användare (företag)	0,00	2021	1 000,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	013. Digitalisering av små och medelstora företag (inbegripet e-handel, e-affärer och sammanlänkade affärsprocesser, digitala innovationsnav, levande laboratorier, webbentreprenörer och nystartade IKT-företag, företag-till-företag)	2 608 314,00
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	018. It-tjänster och tillämpningar för digitala färdigheter och digital integration	3 912 472,00
1	RSO1.2	Totalt			6 520 786,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	01. Bevilja	6 520 786,00
1	RSO1.2	Totalt			6 520 786,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	6 520 786,00
1	RSO1.2	Totalt			6 520 786,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	01. Jämställdhetsinriktning	3 260 393,00

1	RSO1.2	Eruf	Övergångsregioner	02. Jämställdhetsintegrering	3 260 393,00
1	RSO1.2	Totalt			6 520 786,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.3. Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har en sämre ekonomisk utveckling än resten av landet, svagare entreprenörskap, lägre nyföretagande och en relativt ensidig branschstruktur. Näringslivet präglas av betydande industrier som står inför en omställning till fossilfri och cirkulär ekonomi, samt av en växande tjänstenäring inom besöksnäringen, handeln och kulturella och kreativa näringar. Det samiska företagandet finns inom nämnda branscher samt inom till exempel slow-food, duodji (slöjd och hantverk), jojk (musik) samt film- och scenkonst. Rennäringen har också stor betydelse inom området. Förnyelseförmågan i näringslivet behöver stärkas genom bland annat innovation, nya metoder och modeller som bidrar till att lösa samhällsutmaningar och öka konkurrenskraften. En väl utarbetad klustersamverkan finns i NMS:s styrkeområden inom smart specialisering och utgör en grund för utvecklingen under kommande period. Samverkan inom NMS och med andra svenska och internationella regioner blir allt viktigare. Brist på finansiering i tidiga skeden och tillgång på riskkapital begränsar företagets utveckling och hållbara tillväxt och riskerar leda till att regionens låga företagande och den ensidiga branschstrukturen inte utvecklas i önskvärd riktning. Det är viktigt med ett system av företagsfrämjare som kan erbjuda tjänster som stimulerar och underlättar för små och medelstora företag i NMS. Det behöver även finnas stödstrukturer för hållbar produktutveckling. De stödjande systemen behövs för att bidra till företagets klimatomställning, digitalisering, hantering av demografiska utmaningar och till att skapa ett livskraftigt och mer diversifierat näringsliv. Mångfalden behöver stärkas och beaktas i samtliga prioriteringar utifrån kön, ålder, förmågor och bakgrund, men även utifrån branschbredd och företagsform. Genom att genomföra insatser som bidrar till att förändra traditionella synsätt och invanda mönster fångas underrepresenterade grupper upp och inkluderas. Detta är också en förutsättning för att öka branschbredden i NMS.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

Små och medelstora företag i NMS behöver investera i insatser som leder till ökat entreprenörskap och nya företag inom privat och ideell sektor. Insatserna ska också leda till stärkt affärsutveckling, cirkulära affärsmodeller och exportmognad i befintliga företag inom prioriterade områden i regionernas strategier för smart specialisering. Detta för att skapa konkurrensfördelar med varor och tjänster som kan möta inhemsk och global efterfrågan på hållbara produkter. Investeringar i företagen krävs för att klara dels omställningen till en fossilfri och cirkulär ekonomi och dels konsekvenserna av den förändrade demografiska strukturen, till exempel generationsskiften i företag samt insatser som möter behov hos företag på landsbygden.

Samarbetet mellan aktörerna i de företagsfrämjande systemen behöver förvaltas, utvecklas och effektiviseras för att fortsatt kunna bistå regionens små och medelstora företag utifrån nya och förändrade behov. Det behövs insatser som kvalificerad rådgivning, insatser för kapitalförsörjning samt insatser som underlättar företagssamverkan och användningen av hållbara varor och tjänster. Detta bidrar till näringslivets omställning både i Sverige som globalt. Då regionen har en starkt könssegregerad arbetsmarknad och näringsliv är det viktigt med satsningar som bidrar till en breddning av branscher och företagsformer och att näringslivet utvecklas på lika villkor. Samverkan med utomregionala aktörer ska ske för att öka möjligheterna för små och medelstora företag att nå nya marknader, till exempel genom ökad närvaro i globala värdekedjor. Förutsättningsskapande insatser för att attrahera företagsetableringar och internationella investeringar behöver också ske. Insatser kopplade till genomförandet av NMS:s strategi för industriell utveckling ska främjas.

NMS planerar att bygga och utveckla stödstrukturer som ökar kapaciteten hos det företagsfrämjande systemet. Företagens behov av externt kapital ska i första hand tillgodoses av den privata marknaden men för att säkerställa att goda affärsidéer realiserar finns det områden där det kan finnas skäl till marknadskompletterande offentliga finansieringsinsatser. Insatser inom detta mål kommer att genomföras både i form av riskkapital (ägarkapital) och bidrag.

Direkta insatser till företag

021 Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag, inklusive produktiva investeringar

Utifrån NMS:s styrkeområden och behovet av att lösa miljömässiga och sociala utmaningar ska satsningar ske för att stärka små och medelstora företags omställningsförmåga, Det krävs insatser som bidrar till ett resilient och konkurrenskraftigt näringsliv. Satsningarna behöver också leda till att bredda branschstrukturer och bidra till en ökad mångfald och motverka den könssegregerade arbetsmarknaden.

Exempel på interventioner:

- Insatser för ökad kännedom om och användning av finansiella instrument och lån som stöd för utvecklingen av hållbara tillväxtorienterade företag

Direkta insatser till företag

024, Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inklusive tjänster avseende ledning, marknadsföring och design)

Insatser ska göras för att stärka de små och medelstora företagens omställningsförmåga och konkurrenskraft där insatser med fördel kan genomföras med utgångspunkt utifrån NMS:s styrkeområden samt behovet att lösa miljömässiga och sociala utmaningar. Detta ska bidra till ett motståndskraftigt näringsliv och till breddningen av branschstrukturer samt möta utmaningarna med svag eller bristande mångfald och könssegregeringen på arbetsmarknaden.

Exempel på interventioner:

- Förstudier

- Insatser som främjar diversifiering i näringslivet och korsbefrukning mellan branscher på nya sätt

- Insatser som ökar små och medelstora företags exportmognad och som underlättar för företag i samverkan att erbjuda hållbara lösningar på en global marknad

- Insatser för främjandet av företagsetableringar samt internationella investeringar

- Insatser för ökad jämställdhet, mångfald och branschbredd i NMS:s näringsliv

- Insatser som stärker entreprenörskap och bidrar till utvecklade affärsmodeller som bland annat främjar cirkulära affärsmodeller och bidrar till att lösa samhällsutmaningar

- Insatser som möter företagens behov på landsbygderna och bidrar till näringslivets omställning

Utveckling av stödstrukturer

024 Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inklusive tjänster avseende ledning, marknadsföring och design)

Stödsystemen för nyföretagande och utveckling av befintliga företag är förhållandevis väl utbyggda i NMS. Däremot behöver resurserna för avancerade stödtjänster stärkas, bland annat vad gäller innovationsbaserade start-up-bolag, stöd i tidigt skede, stöd till idéer som leder till innovationer och nya hållbara affärsmodeller. Insatser ska sträva efter att utveckla det befintliga företagsfrämjande systemet, till exempel science parks och inkubatorer, som genom kunskapsöverföring bidrar till att det skapas nya hållbara lösningar och en ökad omställningstakt mot bland annat cirkulära affärsmodeller. Aktörerna i det företagsfrämjande systemet behöver stärka sin förmåga att ge stöd i rätt riktning, till exempel att rusta små och medelstora företag så att de kan leverera hållbara varor och tjänster i de globala värdekedjorna. Aktörerna ska även ge stöd för att utveckla hållbara affärsmodeller som kan möta de sociala och miljömässiga samhällsutmaningarna.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som främjar entreprenörskap och företagande inom framtidsbranscher där en med fördel kan utgå från NMS:s prioriteringar inom smart specialisering
- Insatser som stärker de företags- och innovationsfrämjande rådgivningssystemens förmåga att bidra till näringslivets omställning. Insatserna ska hjälpa systemen att utveckla tjänster som fångar idéer och innovationer, stimulerar till entreprenörskap och utvecklar hållbara företag, till exempel genom nya cirkulära affärsmodeller
- Insatser som skapar förutsättningar att attrahera inhemska och internationella företagsetableringar och investeringar
- Insatser som bidrar till att aktörerna i det företagsfrämjande systemet kan ge kvalificerat stöd i syfte att utveckla hållbara affärsmodeller som bidrar till att möta samhällsutmaningar
- Insatser för ökad jämställdhet och mångfald i NMS näringsliv som bidrar till en breddning och ökad diversifiering

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsakliga målgruppen för insatserna i samtliga resultatkedjor, direkta insatser till företag och utveckling av stödstrukturer är aktörer inom det företags- och innovationsfrämjande systemet som bidrar med insatser för omställning, smart specialisering och breddning av NMS:s näringsliv. Aktörer som bidrar med insatser för att bredda näringslivet och öka mångfalden såsom exempelvis socialt företagande. Insatser inom detta specifika mål ska spegla de aktuella behoven och komma de små och medelstora företagen till nytta.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS kännetecknas av en starkt könssegregerad arbetsmarknad där män och kvinnor återfinns inom olika sektorer på arbetsmarknaden och i näringslivet. Detta har under lång tid påverkat vilka som gynnas av de utvecklingsmedel som finns för idébärare, entreprenörer och företagare samt aktörer i de företags- och innovationsstödjande systemen. Underrepresenterade grupper behöver fångas upp och inkluderas, exempelvis inom export och internationalisering i strävan mot jämlika och hållbara exportkedjor. Insatser som uppmuntrar utveckling av sociala ekonomin bidrar också till branschbredd och ökad mångfald, liksom initiativ som främjar entreprenörskap i branscher som traditionellt domineras av kvinnor. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Förutom att alla insatser inom detta särskilda mål ska möta kod 02 ser vi även att flera projekt ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet. Särskilda insatser innebär att projektets huvudsakliga mål är att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Analysen ska därmed visa hur utmaningar och problem inom jämställdhetsområdet ligger till grund varför projektet behövs och målen tar tydligt fasta på en förflyttning mot ökad jämställdhet. Projekten bidrar därmed direkt till det globala målet 5 (se även bilaga).

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

- En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet och kan läggas till ett redan pågående projekt i form

av ett påbyggnadsprojekt. Inom detta särskilda mål är Norra Mellansveriges ambition att etablera samverkan med andra programområden i Sverige och med regioner i Europa där synergier finns utifrån de smarta specialiseringsstrategierna och andra regionala prioriteringar i Värmland, Dalarna och Gävleborg genom att:

- vidareutveckla redan etablerade kontaktytor med industriregioner inom Vanguardinitiativet och regioner inom EU-kommissionens innovations- och S3-plattformar i syfte att öka små och medelstora företags möjligheter att bidra med varor och tjänster i de europeiska värdekedjorna.
- utveckla gränsregionala och interregionala samarbeten inom Östersjöregionen för att främja näringslivssamarbetet med regionens närmsta grannar, genom Interregprogrammen för Sverige-Norge och Central Baltic inom Östersjöområdet. Inom Central Baltic kan möjligheterna till tillväxt- och exportprojekt för SMF undersökas för att ytterligare stärka företagets konkurrenskraft internationellt. Interreg Europa är också intressant för Norra Mellansverige då programmet möjliggör transnationellt samarbete mellan regioner i alla länder i Europa -, t.ex. i form av följdprojekt efter de erfarenhetsutbyten av best practice som skett genom projekt under innevarande period. T.ex. inom Silver SMEs (D) där Dalarna kommer att gå vidare med ett projekt inom silverekonomin utifrån inspiration från Cork (Ir) och Haut de France (Fr).
- utnyttja möjligheter till klustersamarbeten inom Programmet för den inre marknaden för möjligheter till erfarenhetsutbyten mellan kluster i programområdet samt inom de 14 industriella ekosystem som programmet riktar sig mot.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Norra Mellansverige är en gles kapitalförsörjningsmiljö med svag tillgång på kommersiell finansiering. Insatser behövs för att stärka tillgången på finansiering i glesbygd samt för att öka inflödet av kvalificerade investeringspropåer. Målet är marknadskompletterande finansiering för nyföretagande och tillväxtföretag som marknaden inte tillgodoser. Marknadskompletterande insatser ska därför fokuseras till att nå hela programområdet och mot SMF i alla tidiga utvecklingsfaser. Behov av proaktivitet mot marknaden för att tillgodose finansiella behov hos SMF i tidiga faser och som vill växa motiverar användningen av ägarkapital samt ägarkapitalliknande instrument. De kan med fördel kompletteras av bidragsinsatser för att stärka kvaliteten i företagets efterfrågan på finansiering, såsom finansiell kompetensutveckling av företag. Detta möter regionens prioritering av marknadskompletterande finansiering för tillväxt genom diversifiering och exportmognad av näringslivet, stärkt konkurrenskraft genom kommersialisering av innovation, digitalisering, grön omställning hållbarhetsaspekter samt brett stöd till smart specialisering.

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål	Mål
--------------	-----------	------	----------------	----	-----------	----------	--------	-----

	mål						(2024)	(2029)
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	263,00	2 625,00
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	RCO03	Företag som får stöd genom finansieringsinstrument	företag	4,00	36,00
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	263,00	2 625,00
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	RCO15	Skapad kapacitet för företagsinkubation	företag	19,00	189,00
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	SWO01	Organisationer som får stöd	organisationer	5,00	50,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	RCR01	Antal skapade arbetstillfällen i enheter som får stöd	heltidsekvivalenter per år	0,00	2021	160,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	RCR02	Privata investeringar som matchar offentligt stöd (varav bidrag respektive finansieringsinstrument)	euro	0,00	2021	24 452 946,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	120,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	1 200,00	Projekt, eller enkät bland företag	
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0,00	2021	50,00	Projekt	
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	SWR03	Användare av implementerade stödstrukturer	Användare (företag)	0,00	2021	500,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	021. Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag, inbegripet produktiva investeringar	8 150 982,00
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	024. Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inbegripet ledning, marknadsföring och design)	30 973 722,00
1	RSO1.3	Totalt			39 124 704,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	01. Bevilja	30 973 722,00
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	02. Stöd genom finansieringsinstrument: eget kapital eller kapital likställt med eget kapital	8 150 982,00
1	RSO1.3	Totalt			39 124 704,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	39 124 704,00
1	RSO1.3	Totalt			39 124 704,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	01. Jämställdhetsinriktning	19 562 352,00
1	RSO1.3	Eruf	Övergångsregioner	02. Jämställdhetsintegrering	19 562 352,00
1	RSO1.3	Totalt			39 124 704,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har utmaningar kopplat till den låga utbildningsnivån i regionen. Detta påverkar små och medelstora företags möjligheter att hantera effekterna av klimatkrisen och en förändrad demografisk struktur (NMS socioekonomiska analys 2020, Näringsliv och omställning). Tillgången på kompetens är avgörande för att kunna expandera och vara konkurrenskraftig på såväl den nationella som den globala marknaden. Generationsskiften i företag är en annan utmaning och det är viktigt att livskraftiga familjeföretag kan finnas kvar. Befintliga utbildningar och vidareutbildningar för arbetsplatser och dess arbetstagare matchar inte tillräckligt de behov som företag och organisationer har. Ett av de stora omställningshindren för små och medelstora företag i NMS är tillgången till relevant kompetens för industriell omställning och innovationsförmåga. Detta försvårar bland annat användningen av avancerad teknik och digitalisering av verksamheter för hållbar utveckling och konkurrenskraft. Många mindre företag har svårt att konkurrera med större företag inom bristyrken, som till exempel ingenjörer med hållbarhetskompetens. Andra behov som har identifierats inom NMS:s strategier för smart specialisering är IT-generalister och spetskompetenser inom artificiell intelligens, sakernas internet, stora datamängder (Big Data) och maskininlärning. Den könssegregerade arbetsmarknaden, rådande attityder till jämställdhet samt bristande förmåga att inkludera äldre och utrikes födda hämmar kompetensmatchningen mellan arbetstagare och arbetsgivare. Det finns behov av kompetenshöjande insatser och samarbeten inom de prioriterade områdena inom smart specialisering för NMS. För att i högre grad bidra till insatser med fokus på kompetenshöjning, kompetensmatchning och samarbeten inom smart specialisering vill programmet NMS se synergier med Europeiska socialfonden (ESF+). Programmen kan i vissa avseenden komplettera varandra exempelvis då det gäller att möta företagets kompetensbehov inom NMS:s styrkeområden inom smart specialisering.

Programmet NMS ska bidra till ett ökat entreprenörskap och till att fler företag i högre grad inkluderas i strukturomvandlingen. Förutsättningar för detta är bland annat att öka implementeringen och användningen av digitalisering och avancerad teknik samt att höja internationaliseringsgraden. Genom att aktörer i det företags- och innovationsstödande systemet erbjuder utbildning som stärker kunskaper och färdigheter i smart specialisering och bidrar i den entreprenöriella upptäckande processen, blir stödsystemet mer professionellt och effektivt. Med ökad tillgång till relevant kompetens kan aktörerna i stödsystemet nå ut till företagen och genom professionell rådgivning och service utveckla färdigheter i smart specialisering, öka entreprenörskapet och påskynda den nödvändiga hållbara strukturomvandlingen. Som ett led i att innovationssystemet ska höja sin kompetens- och innovationsförmåga krävs strategiska innovationssamarbeten, till exempel projekt som möjliggör deltagande i nationella och europeiska satsningar med internationaliseringsfokus. Dessa samarbeten behöver en strukturerad samordning av analyser av möjligheter och satsningar, utvärdering av kapacitet att delta i EU:s program för forskning och innovation, till exempel Horisont Europa, samt koordinering av gemensamma NMS-projekt som involverar många aktörer. Genom strategiska samarbeten mellan quadruple helix aktörer i innovationssystemet utvecklas innovationssystemets kapacitet och förmåga att vidareutveckla strategiska styrkeområden med smart specialisering som metod.

Det innovationsstödande systemet och samordning av utbildningsinsatser är av allmännyttig karaktär och saknar eget ekonomiskt utrymme, inkomster, och egna ekonomiska incitament för att tillhandahålla de efterfrågade tjänsterna. NMS planerar att stötta interventionerna inom detta specifika mål med bidrag eftersom aktörerna som genomför interventionerna inte förväntas vara vinstdrivande.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

För att den industriella omställningen ska bli effektiv och innovationsförmågan öka krävs insatser som höjer både arbetsplatsers attraktivitet och ökar verksamheters konkurrenskraft ur ett hållbarhetsperspektiv. Bidrag till kompetensmatchning, kunskapshöjning och livslångt lärande behöver föregås av identifiering av kompetensbehoven hos små och medelstora företag inom relevanta sektorer och smarta specialiseringsområden i NMS. Inte minst behöver företags- och innovationsstödsystemet bli mer öppet och tillgängligt för till exempel kvinnor, utlandsfödda och andra mindre gynnade grupper. Normer behöver brytas och attityder förändras, särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv. Därför behöver insatser ske med jämställdhetsintegrering som metod och mål. Parallellt behöver system för validering av kunskaper utvecklas för att omställningen ska bli effektiv och öka företags konkurrenskraft ur ett hållbarhetsperspektiv (Skills for Smart specialisation in Värmland Region. Executive summary 2020, Nordregio/OECD). Den strukturella omvandlingen kräver i sig högre utbildningsnivåer för att öka företagets innovationskraft. Som utbildningsleverantörer, för att bidra till kompetenshöjning och livslångt lärande, har regionens lärosäten och yrkesutbildningar samt ESF+ en viktig funktion att fylla, i samverkan med övriga aktörer i innovationsstödsystemet. Insatser i målet ska möta utmaningar och möjliggöra satsningar för stärkt kompetensförsörjning utifrån Norra Mellansveriges smarta specialiseringsstrategier, utveckling av arbetet med smart specialisering samt stärkt entreprenörskap.

Det finns behov av ökad kompetens om metoden för smart specialisering för att de företags- och innovationsstödjande systemen effektivt ska kunna driva och utveckla specialiseringsarbetet i NMS. Det är viktigt att involvera relevanta aktörer inom quadruple helix för bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft och för att öka det innovationsfrämjande samarbetet genom strategiska projekt som adresserar samhällsutmaningar och kan kopplas till satsningar på nationell och EU-nivå.

Utveckling av stödstrukturer

023 Utveckling av färdigheter för smart specialisering, industriell omvandling, entreprenörskap och företags anpassningsförmåga

NMS behöver kartläggningar av kompetensbehov och utbildningsutbud för att på ett faktabaserat sätt kunna förse prioriterade områden inom smart specialisering med relevant kompetens i syfte att stödja en positiv strukturomvandling och öka möjligheterna till stärkt konkurrenskraft i företagen. En kunskapshöjning i smart specialisering som arbetssätt behövs för att aktörer i innovationsstödsystemet ska kunna delta aktivt i den entreprenöriella upptäckarprocessen och kontinuerligt analysera, utvärdera, ompröva och eventuellt omprioritera styrkeområden i de regionala forsknings- och innovationsstrategierna.

Programmet vill möjliggöra projekt som bidrar till att skapa och etablera plattformar för smart specialisering. Det är av vikt att kunskaper och färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap utvecklas på både den lokala och den regionala arenan för att bidra till hållbar näringslivsutveckling. Plattformar kan exempelvis vara lokala och regionala mötesplatser för branschaktörer. Genom plattformar för smart specialisering kan aktörer fördjupa sig i smart specialisering som metod för lokal och regional utveckling. Modeller för det livslånga lärandet kopplat till styrkeområden i smart specialisering kan tas fram liksom utbildningar som stärker färdigheter hos och samarbete mellan aktörer från offentlig sektor, företag, akademi och civilsamhälle, genom den entreprenöriella upptäckande processen.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Kartläggning av NMS:s kompetensbehov kopplat till prioriterade styrkeområden i de regionala smarta specialiseringsstrategierna samt till strukturomvandling och entreprenörskap

- System för validering av kompetens kopplat till behoven inom regionens styrkeområden
- Utbildningsinsatser om metoden för smart specialisering för företags- och innovationsstödjande aktörer och insatser för utveckling av strukturer
- Utbildningsinsatser för kluster- och branschorganisationer kopplat till regionernas prioriterade områden inom smart specialisering i syfte att komma små och medelstora företag till del genom förbättrad och professionell rådgivning, processledning, projektledning, inventering och analys av kompetensbehov och annan service
- Insatser för utveckling av en smart specialiseringsplattform för omställningsarbete och för strategiska projekt kopplade till nationell och EU-nivå

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsaklig målgrupp är aktörer som bidrar till att öka kunskapen och användandet om smart specialisering som metod. Regioner och kommuner har en viktig roll inom denna prioritering tillsammans med aktörer inom det företags- och innovationsfrämjande systemet. Exempelvis aktörer som möter befintliga företagare samt idébärare för att utveckla affärsidéer, nya metoder och modeller. Genom samverkan med lärosäten, klusterorganisationer och andra relevanta aktörer stärks förutsättningarna att nå en systemförändring i NMS.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har en starkt könssegregerad arbetsmarknad där män återfinns inom industrin i privat sektor och kvinnor mestadels arbetar inom vård och omsorg i offentlig sektor. I NMS råder också en jämförelsevis låg utbildningsnivå, vilket innebär lägre kapacitet för innovation och omställning. Den demografiska utvecklingen leder till allt högre försörjningskvot. En annan stor utmaning är kompetensförsörjning, inte minst i utvecklingen av regionens styrkeområden inom smart specialisering och för företagens möjligheter att lösa samhällsutmaningar.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Ingen får diskrimineras på

grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8

Förutom att alla insatser inom detta särskilda mål ska möta kod 02 ser vi att fler än hälften av de projekt som drivs inom detta mål ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet, kod 01. Särskilda insatser innebär att projektets huvudsakliga mål är att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män och bidra till en. Analysen ska därmed visa hur utmaningar och problem inom jämställdhetsområdet ligger till grund varför projektet behövs och målen tar tydligt fasta på en förflyttning mot ökad jämställdhet i stödsystemen såväl som i näringslivet. Projekten bidrar därmed direkt till det globala målet 5 (se även bilaga).

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbeten i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i projekt för att stärka projekt målet och kan läggas till ett redan pågående projekt genom påbyggnadsprojekt. Dessa alternativ kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

NMS ambition är att etablera samverkan med andra programområden i Sverige och med regioner i Europa med liknande inriktning utifrån de smarta specialiseringsstrategierna i programområdet.

Utifrån identifierade behov för små och medelstora företag, inkubatorer mfl finns möjlighet att delta i kompetensutvecklingsprojekt inom ERASMUS+ och Interreg Europa exempelvis genom EU:s European Battery Alliance Academy som sköter uppdatering av befintlig kompetens samt förmedling av denna inom batterisektorn i Europa. Inom EBA kan behov som uppkommer genom Northvolt etableringen i Borlänge adresseras.

Kunskapen om andra europeiska regioners arbete med smart specialisering inhämtas via deltagande i Vanguardinitiativet, European Research and innovation Network (ERRIN) och Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR). I Vanguard deltar programområdet i gemensamma studier och kartläggningar av styrkeområden inom smart specialisering samt i pilotprojekt och Demo-case. I ERRIN deltar regionerna via Central Sweden European Office som Co-lead i arbetsgruppen för smart specialisering. De får därmed ökad kunskap och möjligheter till gemensamma interregionala projekt.

Regionerna deltar genom CPMR i BSR S3 Directors Network där regioner samverkar kring lärande om Smart specialisering. Värmland är även med i Biobord Network – nätverk för bioeconomy utvecklare från regioner med focus på bioeconomy i sina Smarta specialiseringsstrategier.

Det är viktigt att insatser i programmet kan lyftas upp via dessa nätverksdeltaganden och utvecklas internationellt via samarbeten och projekt.

Initiativ ska, när det är relevant, ta hänsyn till och bidra till uppfyllandet av Östersjöstrategins särskilda prioriteringar inom främst utbildnings- och innovationsområdet.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana insatser planeras

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	5,00	90,00
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	5,00	90,00
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	RCO16	Deltaganden av institutionella intressenter i entreprenörprocessen	institutionella aktörers deltagande	5,00	100,00
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	RCO101	SMF som investerar i kompetens för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap	företag	5,00	90,00
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	SWO01	Organisationer som får stöd	organisationer	2,00	30,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	RCR98	Personal i små och medelstora företag som avslutar kompetensutveckling för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap (per färdighet: teknik, förvaltning, entreprenörskap, grön kompetens, annan)	deltagare	0,00	2021	270,00	Projekt	
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0,00	2021	100,00	Projekt	
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	SWR03	Användare av implementerade stödstrukturer	Användare (företag)	0,00	2021	1 700,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	023. Utveckling av färdigheter för smart specialisering, industriell omvandling, entreprenörskap och företags anpassningsförmåga	6 520 786,00
1	RSO1.4	Totalt			6 520 786,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	01. Bevilja	6 520 786,00
1	RSO1.4	Totalt			6 520 786,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	6 520 786,00
1	RSO1.4	Totalt			6 520 786,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	01. Jämställdhetsinriktning	4 238 511,00
1	RSO1.4	Eruf	Övergångsregioner	02. Jämställdhetsintegrering	2 282 275,00
1	RSO1.4	Totalt			6 520 786,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1. Prioritering: 2. Ett grönare Norra Mellansverige

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.3. Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför TEN-E (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Klimatomställningen innebär att el som energibärare får en allt viktigare roll. Insatserna är i linje med målen i Sveriges NECP som utgår från Sveriges befintliga mål och beslutade styrmedel och åtgärder för energi- och klimatområdet. Tillräcklig överföringskapacitet i elnäten och effekthushållning är därför förutsättningar för att kunna bedriva näringslivsverksamhet i allmänhet och industriell verksamhet i synnerhet.

Det är viktigt att insatserna är inkluderande och att programmet är öppet för en bredd av aktörer branscher och grupper. Smarta energisystem underlättar för energianvändare att dela med sig av energi vid överskott och kan exempelvis leda till att möjligheter till lokal lagring eller omvandling av energi identifieras, varefter lokala nät kan byggas där symbios mellan olika aktörers energianvändning kan uppstå. Idag är användandet av och kunskapen kring smarta energisystem låg bland energianvändare i NMS.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

Investeringar i stödstrukturer ska främja samverkan, kunskapsproduktion, tillgängliggörande av kunskap, omvärldsbevakning, kompetens, kommunikation och andra stödjande insatser som krävs för att övergången till smarta energisystem ska komma till stånd. Stödstrukturerna behöver identifiera sätt att möta olika målgrupper utifrån att behoven av stöd skiftar. Det behövs till exempel direktstöd till energianvändare i form av rådgivning och coachning, men också stöd att upprätta handlingsplaner för implementering av smarta energisystem. För den enskilda aktören förmedlas stöd till övergång av en intermediär.

Det är nödvändigt att utmana invanda tankemönster och bidra till normbrytande utvecklingsmöjligheter. Det finns behov av att belysa området ur olika perspektiv, att synliggöra och beakta hur olika geografiska platser och målgrupper påverkas och påverkas av energisystem, nät och lagring på lokal nivå. Genom detta ökar möjligheten att påverka utmaningar som till exempel en snäv branscbredd och i sammanhanget underrepresenterade organisationer, företag och individer.

För uppbyggnad av testbäddar och demonstrationsanläggningar hänvisas till insatserna under SO 1:1.

Programmet planerar att arbeta med bidrag i detta specifika mål. Medfinansieringen kommer i huvudsak från offentlig sektor vilket innebär att företagen enbart bidrar med sin egen tid. I en omställningsprocess där kunskapsnivån hos företagen är låg och den kommersiella potentialen är osäker eller ägandeskapet av den kommersiella potentialen är osäker behövs bidrag för att driva omställningsprocesserna framåt. Detta eftersom ekonomiska incitament och ekonomiskt utrymme saknas i små- och medelstora företag att investera egna medel i tidiga undersökande skeden kring omställning

Det stora fokuset på hållbar omställning som programmet efterfrågar medför också att företagens ekonomiska egenintressen är sekundära i interventionerna. Bidrag kan därför behövas för att motivera företagen till att delta i omställningsprocesserna i de fall där det inte finns ett tillräckligt starkt ekonomiskt incitament för företaget att själv investera.

Vidare planerar Norra Mellansverige att bygga och utveckla stödstrukturer som ökar samverkanskapaciteten mellan företag, offentlig sektor, lärosäten och civilsamhälle i en grön omställning. Utvecklandet av dessa samverkansstrukturer är av icke-kommersiell karaktär och behöver därför finansieras genom bidrag.

Direkta insatser till företag

053 Smarta energisystem (inklusive smarta nät och IKT-system) och relaterad lagring

Insatserna ska stötta energianvändarnas förmåga att utveckla och implementera smarta energisystem utifrån ett inkluderande perspektiv. Potentialen till lyckade insatser bedöms öka genom att konsekvent analysera hur en ökad branschbredd och inkludering inom området kan skapas. Det yttersta målet är att energianvändarna kan öka sin potential att ta en aktivare roll i värdekedjan för energi; till exempel som användare, distributör, eller lagrare av energi. Här finns möjligheter att genomföra projekt som utgår från eller har synergier med strategierna för smart specialisering i NMS.

Exempel på interventioner:

- Förstudier, inklusive kartläggningar, av investeringsmöjligheter eller investeringsbehov där potential, makt, resurser och ojämlikheter analyseras.
- Mer omfattande kartläggningar av investeringsmöjligheter eller investeringsbehov i smarta el- och energisystem, inklusive effektstyrning, lagring och lokala nät, inklusive mikronät.
- Insatser för att stötta tjänsteutveckling i en bredd av branscher.
- Rådgivning, coaching och stöd för en övergång till smarta energisystem bland energianvändare, inklusive attitydpåverkan och beteendeförändring där förutsättningar och behov hos en mångfald av grupper i samhället beaktas.

Utveckling av stödstruktur

053 Smarta energisystem (inklusive smarta nät och IKT-system) och relaterad lagring

Insatserna ska utveckla stödstrukturernas kapacitet att stötta en bred och inkluderande övergång till smarta el- och energisystem i NMS. Det innefattar stöd till organisationer som redan har kapacitet på området, likväl som att bygga upp nya stödstrukturer och organisationer med relaterad kompetens. Stödstrukturernas kapacitet att stötta en övergång till smarta energisystem kan utvecklas genom samverkan mellan organisationer inom NMS, likväl som resten av Europa och världen.

Exempel på interventioner:

- Förstudier som undersöker begränsande normer och strukturer som hindrar övergången till smarta energisystem.
- Inkluderande samproduktion och tillämpning av ny kunskap som möjliggör övergången till smarta energisystem för företag och andra ekonomiska aktörer i NMS.
- Insatser för att kartlägga förutsättningar för smarta el- och energisystem, inklusive effektstyrning, lagring och lokala nät.
- Insatser för att stötta uppbyggnad och utveckling av företagsnätverk och kluster inklusive europeiska samarbeten som kan främja övergången till smarta energisystem, exempelvis genom att koppla samman nya värdekedjor och tillgängliggöra ny kunskap utifrån ett inkluderande och icke - diskriminerande perspektiv.

- Stötta utvecklingen av energiutbyte mellan energianvändare i en bredd av grupper, platser och branscher.
- Nya och utvecklade stödstrukturer som förbättrar paketeringen av tjänster och rådgivningsresurser och därmed stärker erbjudandet till energianvändarna.
- Kartläggningar eller insatser som synliggör och påverkar begränsande normer eller strukturer i stödsystemet kopplat till geografiska platser, branscher samt individers kön, ålder, förmågor och bakgrund.

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsaklig målgrupp är aktörer i det företagsfrämjande systemet samt regioner, kommuner, branschorganisationer, civilsamhälle och lärosäten. Aktörer som stöttar små och medelstora företag och energianvändare att bli mer aktiva i sin roll i värdekedjan för energi, genom att använda smarta energisystem.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Det är viktigt att den gröna och koldioxidsnåla omställningen och därmed insatserna i detta specifika mål innefattar en mångfald av platser, branscher, företag och individer. Eftersom omställningen till smarta energisystem är ett delvis nytt mål i Eruf saknas historiska data rörande underrepresenterade grupper från tidigare projekt. Genom att inkludera fler personer i den gröna omställningen finns förutsättningar att få både positiva effekter på klimat- och miljöarbetet och bidra till ökad jämställdhet och hållbar utveckling för alla. (Intersektionalitet för Grön omställning, Sweco 2022). Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. I detta specifika mål är det viktigt att utgångspunkter för insatserna tydligt visar på bredden av aktörer som ska ta del av projektet. Analysen ska också visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Förutom att alla insatser inom detta särskilda mål ska möta kod 02 ser vi även att ett antal projekt ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet. Särskilda insatser innebär att projektets huvudsakliga mål är att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Analysen ska därmed visa hur utmaningar och problem inom jämställdhetsområdet ligger till grund varför projektet behövs och målen tar tydligt fasta på en förflyttning mot ökad jämställdhet. Projekten bidrar därmed direkt till det globala målet 5 (se även bilaga).

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet och kan läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Inom detta särskilda mål kan stödstrukturer utveckla förmågan att stötta omställning genom att samordna arbetet, samproducera kunskap och utveckla nya arbetssätt tillsammans med relevanta aktörer utanför regionen, t ex inom Interreg Norge Sverige (Dalarna och Värmland) och Interreg Central Baltic (Gävleborg). Inom Interreg Baltic Sea pågår samarbeten med länderna kring Östersjön om energieffektivisering och hållbar innovation (Dalarna).

Initiativ inom detta särskilda mål ska, när det är relevant, ta hänsyn till och bidra till uppfyllandet av Östersjöstrategins särskilda prioriteringar inom energiområdet.

Initiativ inom detta särskilda mål ska undersöka relevansen av deltagande i internationella nätverk och samverkan som kan stärka insatsernas effektivitet. Detta kan gärna ske genom samverkan i interregionala nätverk där regionerna redan är aktiva, till exempel inom Vanguardinitiativet, Östersjönätverket, nationella nätverk för energiomställning och liknande.

Mid Sweden Hydrogen Valley (Gävleborg, Dalarna) samarbetar med andra europeiska regioner som är i framkant inom energiproduktion, i kombination med lagring och distribution, till exempel Baden Württemberg, Nedre Sachsen och Norra nederländerna. Via Mid Sweden Hydrogen Valley vill Norra Mellansverige hitta relevanta samarbetsytor på EU-nivå för att stärka framväxten av en fossilfri energisektor. Insatser inom detta särskilda mål kan gärna koppla an till detta engagemang.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana insatser planeras

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	44,00	880,00
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	44,00	880,00
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	RCO23	Digitala förvaltningssystem för smarta energisystem	systemkomponenter	22,00	440,00
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	SWO01	Organisationer som får stöd	organisationer	2,00	28,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	23,00	Projekt	
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	RCR34	Lansering av projekt för smarta energisystem	projekt	0,00	2021	18,00	Projekt	

2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	88,00	Projekt	
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0,00	2021	28,00	Projekt	
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	SWR03	Användare av implementerade stödstrukturer	Användare (företag)	0,00	2021	880,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	053. Smarta energisystem (inbegripet smarta nät och IKT-system) och relaterad lagring	7 824 945,00
2	RSO2.3	Totalt			7 824 945,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	01. Bevilja	7 824 945,00
2	RSO2.3	Totalt			7 824 945,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	7 824 945,00
2	RSO2.3	Totalt			7 824 945,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärtema

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
--------------	---------------	------	----------------	-----	---------------

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	01. Jämställdhetsinriktning	3 129 979,00
2	RSO2.3	Eruf	Övergångsregioner	02. Jämställdhetsintegrering	4 694 966,00
2	RSO2.3	Totalt			7 824 945,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.1.1.1. Specifikt mål: RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi (Eruf)

2.1.1.1.1. Interventioner inom ramen för fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade typer av åtgärder – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Relaterade typer av åtgärder

En inkluderande omställning till en biobaserad och resurssnål cirkulär ekonomi behövs för att tillfredsställa samhällets behov av materiellt välstånd, inklusive energi, utan att utarma ekosystemet och de resurser som samhället är beroende av. Omställningen påverkar hela samhället, alla sektorer och hela värdekedjan. NMS avser att arbeta brett med omställningen till en cirkulär ekonomi i enlighet med EU:s ambitioner. Det vill säga utifrån ett helhetsperspektiv där samtliga resurser, inklusive energi, betraktas som integrerade delar. Det är med ambitionen att driva projekt med systemperspektiv som NMS har avsatt en stor del av budgeten till det specifika målet för att främja övergången till en cirkulär ekonomi.

NMS har stor potential till att minska klimatavtryck genom att arbeta med energieffektivisering, effektivare materialanvändning, och utfasning av fossil energi som viktiga delar av en cirkulär och biobaserad ekonomi. Avgränsningar till särskilda sektorer eller särskilda delar av ekonomin är skadliga eftersom grundidén med en cirkulär ekonomi är att koppla samman resursflöden från skilda sektorer och verksamheter. Det är viktigt att insatserna bidrar till en effektivare energianvändning och ökad andel förnybar energi inom branscher med höga koldioxidutsläpp. Det finns stora möjligheter att sammankoppla insatser i detta område till strategierna för smart specialisering i NMS.

Programmet planerar att arbeta med bidrag och ramprojekt för företagsstöd i detta särskilda mål.

I en omställningsprocess där kunskapsnivån hos företagen är låg och den kommersiella potentialen är osäker eller ägandeskapet av den kommersiella potentialen är osäker behövs bidrag för att driva omställningsprocesserna framåt. Detta eftersom ekonomiska incitament och ekonomiskt utrymme saknas i små- och medelstora företag att investera egna medel i tidiga undersökande skeden kring affärsmässig och miljömässig potential för omställning.

Vidare planerar Norra Mellansverige att bygga och utveckla stödstrukturer som ökar samverkanskapaciteten för samverkan mellan företag, offentlig sektor, lärosäten och civilsamhälle i en grön omställning. Utvecklandet av dessa samverkansstrukturer är av icke-kommersiell karaktär och behöver därför finansieras genom bidrag.

Det stora fokuset på hållbar omställning som programmet efterfrågar medför också att företagens ekonomiska egenintressen stundtals är sekundära i interventionerna. Bidrag kan därför behövas för att motivera företagen till att delta i omställningsprocesserna i de fall där det inte finns ett tillräckligt starkt, eller okänt ekonomiskt incitament för företaget att själv investera.

En del av bidragen är tänkta att användas för att finansiera ramprojekt för företagsstöd. Ramprojekt för företagsstöd kan komplettera ovan beskrivna bidragsformer genom att sänka företagets trösklar för egna investeringar i hållbar omställning.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

I NMS finns behov av att ställa om till en mer resurssnål och koldioxidsnål ekonomi med mer hållbara, energieffektiva värdekedjor, minskad materialanvändning, minskad användning av fossil energi, förnybara material och återanvändning av material och råvaror.

Interventionerna inom denna prioritering ska stötta denna omställning. Interventionerna behöver utgå från ett mångfalds- inkluderings- och jämställdhetsperspektiv för att vara rättvisa och framgångsrika. En bredd av företag kan få tillgång till direkta insatser för att ställa om sina verksamheter mot en cirkulär ekonomi. Förutom företag kan också andra aktörer vara av vikt för omställningen och är välkomna som deltagare i projekt finansierade under detta specifika mål. Sådana aktörer inkluderar till exempel kommuner, regioner och myndigheter, civilsamhälle och lärosäten, med potential att ställa om sin egen och andras verksamheter till att vara del av en cirkulär ekonomi. Företagen och aktörerna som tar emot stöd behöver inte vara specialiserade miljö- och klimatföretag, utan insatserna riktar sig till näringslivet och ekonomin i stort. Avgränsningar till särskilda sektorer eller särskilda delar av ekonomin är skadliga eftersom grundidén med en cirkulär ekonomi är att koppla samman resursflöden från skilda sektorer och verksamheter. Rådgivning, coachning och andra insatser som kan stötta företagens och aktörernas omställning kommer att förmedlas via en intermediär. Det är viktigt att arbetet utförs med ett jämställdhetsperspektiv för att skapa inkludering och ge likvärdiga förutsättningar och möjligheter i valet av deltagande företag och aktörer, samt för att möjliggöra en större mångfald av idéer och lösningar på de utmaningar som finns i NMS.

Genom investeringar i utveckling av stödstrukturer stärks aktörerna i de företags- och innovationsfrämjande systemen, exempelvis i form av samverkansplattformar, nätverksnoder, kunskapsproduktion, tillgängliggörande av kunskap, omvärldsbevakning, kommunikation och andra stödjande insatser som krävs för att övergången till en cirkulär ekonomi ska komma till stånd. Särskild kunskapsuppbyggnad kan behövas i stödstrukturerna för att ha ett inkluderande perspektiv och möta förutsättningar och behov hos underrepresenterade grupper i samhället.

För uppbyggnad av miljöer och testbäddar relaterade till grön omställning hänvisas till specifikt mål 1.1 och intervention 004.

Direkta insatser till företag

075 Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag

Denna interventionstyp är ett komplement till utveckling av stödstruktur nedan och innefattar insatser som ska skapa möjligheter till förändring för enskilda företag och andra aktörer. Detta inkluderar till exempel kommuner, regioner och myndigheter samt andra organisationer med potential att ställa om sina resursflöden till att vara en del av en cirkulär ekonomi. I omställningen mot en cirkulär ekonomi är samspelet mellan offentligt, privat, civilsamhälle och forskning en viktig aspekt. Genom direktstöd till företag vill NMS möjliggöra att medel används för att stötta företag och andra aktörer i omställningsprocessen mot en biobaserad cirkulär ekonomi. Stödet ges i form av rådgivning och coachning via intermediärer, samt som nätverksbaserad rådgivning.

Stöd till företag innefattar också företagsstöd för omställning.

Exempel på interventioner:

- Förstudier, som bland annat undersöker eller tar i beaktande redan kända begränsande normer och strukturer som verkar exkluderande eller på andra sätt hindrar en bred omställning i ekonomin
- Ramprojekt för företagsstöd
- Stöd till processer, arbetssätt och tjänster för tillvaratagande och omvandling av restprodukter till resurser, inklusive sammankoppling av nya värdekedjor.
- Undersökningar av potential för omställning i företag.
- Stöd till att utveckla produkter, arbetssätt som bidrar till fossilfria, materialeffektiva, och energieffektiva värdekedjor.

- Stöd till att implementera produkter, arbetssätt som bidrar till fossilfria, materialeffektiva, och energieffektiva värdekedjor.

Utveckling av stödstruktur

075 Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag

Denna interventionstyp har som syfte att bygga upp kompetens, erfarenhetsutbyte och samverkansprocesser för att stärka övergången till en cirkulär ekonomi. Det innebär att ge möjligheter till exempelvis nätverk, kluster och företag att utveckla både den egna förmågan och samverka sinsemellan för att öka kapaciteten i att stötta omställningen mot en cirkulär ekonomi. Insatserna kan innefatta samarbete med offentliga och ideella aktörer, lärosäten och näringsliv.

Exempel på interventioner:

- Förstudier

- Stöd till insatser som undersöker möjligheter att använda offentlig sektors köpkraft som hävstång för näringslivets omställning, inklusive upphandlingsprocesser

- Stöd till samproduktion och tillämpning av ny kunskap, kompetens och samverkansprocesser kring hur materialflöden, energiproduktion och energianvändning samt transportsystem samverkar i omställningen till ett mer hållbart näringsliv och offentlig sektor

- Undersökningar som visar potentialen för cirkulära flöden där förnybara resurser och restprodukter från en process kan bli insatsvara i en annan process.

- Stöd för att skapa effektivare och miljövänligare produktions- och konsumtionsprocesser

- Råd och stöd för att skapa energieffektivare och miljövänligare värdekedjor.

- Beteendepåverkan, inklusive kommunikationsinsatser för att stötta omställningen mot en cirkulär biobaserad ekonomi

- Investeringar i stödstrukturer för att investeringar i förnybar energi som en del av cirkulär ekonomi ska komma tillstånd, exempelvis kompetensnoder, metodutveckling och företagssamverkan

Förenlighet med principen om att inte orsaka betydande skada (art. 9.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Insatserna har bedömts vara förenliga med principen om att inte orsaka betydande skada eftersom de har bedömts enlighet med kommissionens tekniska vägledning om tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada inom ramen för förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Huvudsakliga målgrupper – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsaklig målgrupp för direkta insatser för företag och utveckling av stödstrukturer är intermediärer så som kommuner, lärosäten, företagsorganisationer, branschorganisationer, klusterorganisationer, företagsfrämjare och civilsamhället. Dessa stöttar små och medelstora företag och andra aktörer att bli en del av

den framväxande cirkulära ekonomin. Kunskap och tjänster ska tas tillvara för att matcha behoven av omställning till en cirkulär ekonomi.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Det är viktigt att den gröna och koldioxidsnåla omställningen, och därmed insatserna i detta specifika mål, innefattar en mångfald av platser, branscher, företag och människor. Insatserna ska därför ha en beskrivning av vilka grupper som är eller riskerar att bli exkluderade från insatserna som projekten finansierar. Eftersom omställningen till en cirkulär ekonomi är ett delvis nytt mål i Eruf kan en analys av historisk underrepresentation i liknande projekt saknas. Ingen får diskrimineras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet ska genomsyra insatserna i programmet, det vill säga, jämställdhetsintegrering är ett krav. Projekten ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet även om huvudsyftet är ett annat. Det ska tydligt beskrivas förväntade resultat kopplat till jämställdhet. Vid ansökningsförfarandet genomförs en jämställdhetsanalys som synkroniseras med övriga hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Analysen ska visa hur framtagandet av insatser påverkar jämställdheten och det ska finnas minst ett mål som adresserar detsamma. Detta betyder att samtliga insatser i detta särskilda mål minst möter kraven för kod 02 i tabell 8.

Förutom att alla insatser inom detta särskilda mål ska möta kod 02 ser vi även att ett antal projekt ska innehålla särskilda insatser för jämställdhet. Särskilda insatser innebär att projektets huvudsakliga mål är att förbättra jämställdhet mellan kvinnor och män. Analysen ska därmed visa hur utmaningar och problem inom jämställdhetsområdet ligger till grund varför projektet behövs och målen tar tydligt fasta på en förflyttning mot ökad jämställdhet. Projekten bidrar därmed direkt till det globala målet 5 (se även bilaga).

Samtliga projekt ska vid rapportering påvisa hur resultatet bidragit till att framsteg gjorts gentemot en ökad jämställdhet.

Angivande av de specifika målterritorierna, inbegripet planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsregionala och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet och kan läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Vid utveckling av stödstruktur ska möjligheter till samverkan med särskilt relevanta aktörer i och utanför regionen undersökas. Detta kan leda till att ett projekt investerar i samproduktion av ny kunskap eller tillgängliggörande av existerande kunskap relaterad till det särskilda målet.

Initiativ inom detta särskilda mål ska, när det är relevant, ta hänsyn till och bidra till uppfyllandet av Östersjöstrategins särskilda prioriteringar inom cirkulär ekonomi.

Initiativ inom detta särskilda mål ska undersöka relevansen av deltagande i internationella nätverk och samverkan som kan stärka insatsernas effektivitet. Detta kan gärna ske genom samverkan i interregionala nätverk där regionerna redan är aktiva. T.ex. Vanguardinitiativet, Östersjönätverket, nationella nätverk för cirkulär ekonomi och andra relevanta nätverk.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana insatser planeras

2.1.1.1.2. Indikatorer

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i Eruf-förordningen och förordningen om Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Utfallsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	172,00	3 430,00
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	RCO02	Företag som får bidrag	företag	17,00	343,00
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	172,00	3 430,00
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	SWO01	Organisationer som får stöd	organisationer	5,00	74,00

Referens: Artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	RCR02	Privata investeringar som matchar offentligt stöd (varav bidrag respektive finansieringsinstrument)	euro	0,00	2021	75 119 448,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0,00	2021	300,00	Projekt, eller enkät bland företag	
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	343,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	SWR02	Organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0,00	2021	74,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	SWR03	Användare av implementerade stödstrukturer	Användare (företag)	0,00	2021	3 430,00	Projekt	
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	SWR01b	SMF som utvecklar cirkulära produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0,00	2021	343,00	Projekt	

2.1.1.1.3. Preliminär fördelning av anslagna (EU-)medel efter interventionstyp

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	075. Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag	31 299 771,00
2	RSO2.6	Totalt			31 299 771,00

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	01. Bevilja	31 299 771,00
2	RSO2.6	Totalt			31 299 771,00

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriellt fokus

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	33. Andra strategier – Ingen territoriell målinriktning	31 299 771,00
2	RSO2.6	Totalt			31 299 771,00

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)

Tabell 8: Dimension 7 – ESF+, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO, jämställdhetsdimensionen

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	01. Jämställdhetsinriktning	12 519 909,00
2	RSO2.6	Eruf	Övergångsregioner	02. Jämställdhetsintegrering	18 779 862,00
2	RSO2.6	Totalt			31 299 771,00

* För ESF+ bidrar i princip 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när medlemsstaten väljer att använda artikel 6 i ESF+

2.2. Prioriteringar för tekniskt bistånd

3. Finansieringsplan

Referens: artikel 22.3 g i, ii och iii, artikel 112.1, 112.2 och 112.3 samt artiklarna 14 och 26 i förordningen om gemensamma bestämmelser

3.1. Överföringar och bidrag (1)

Referens: artiklarna 14, 26 och 27 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Programändring relaterad till	☐ bidrag till InvestEU
	☐ överföring till instrument med direkt eller indirekt förvaltning
	☐ överföring mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder

1) Endast tillämpligt på programändringar i enlighet med artiklarna 14 och 26, med undantag för kompletterande överföringar till FRO i enlighet med artikel 27 i förordningen om gemensamma bestämmelser. Överföringarna ska inte påverka den årliga fördelningen av anslagen på nivån för den fleråriga budgetramen för en medlemsstat.

Tabell 15A: Bidrag till InvestEU* (uppdelning per år)

Bidrag från		Bidrag till	Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	InvestEU-fönster	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

* För varje ny ansökan om bidrag ska de totala beloppen för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Tabell 15B: Bidrag till InvestEU* (sammanfattning)

Fond	Regionkategori	Hållbar infrastruktur (a)	Innovation och digitalisering (b)	Små och medelstora företag (c)	Sociala investeringar och kompetens (d)	Totalt (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Totalt						

* Kumulativa belopp för alla bidrag som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om bidrag ska de totala beloppen för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Motivering, med beaktande av hur dessa belopp bidrar till uppnåendet av de politiska mål som har valts i programmet i enlighet med artikel 10.1 i InvestEU-förordningen

--

Tabell 16 A: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning (fördelning per år)

Överföringar från		Överföringar till	Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	Regleringsform	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

Tabell 16B: Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning* (sammanfattning)

Fond	Regionkategori	Totalt
Totalt		

* Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

Överföringar till instrument med direkt eller indirekt förvaltning – Motivering

--

Tabell 17 A: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder* (fördelning per år)

Överföringar från		Överföringar till		Uppdelning per år							
Fond	Regionkategori	Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

* Överföring till andra program. Överföringar mellan Eruf och ESF+ måste ske inom samma regionkategori.

Tabell 17B: Överföringar mellan Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden, eller till en annan fond/fonder (sammanfattning)

	Eruf			ESF+			Sammanhållningsfonden	EHFVF	Amif	ISF	Instrumentet för gränsförvaltning och visering	Totalt
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Mindre utvecklade regioner						
Totalt												

Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och regionkategori anges i en programändring.

Överföringar mellan fonder med delad förvaltning, inbegripet mellan sammanhållningspolitiska fonder – Motivering

--

3.2. FRO: anslag inom programmet och överföringar (1)

3.3. Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen

Tabell 19 A: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, inom programmet (fördelning per år)

Överföringar från	Överföringar till	Uppdelning per år					
		Regionkategori*	Regionkategori*	2025	2026	2027	Totalt

* Gäller endast Eruf och ESF+

Tabell 19B: Överföringar mellan regionkategorier till följd av halvtidsöversynen, till andra program (fördelning per år)

Överföringar från	Överföringar till	Uppdelning per år					
		Regionkategori*	Regionkategori*	2025	2026	2027	Totalt

* Gäller endast Eruf och ESF+

3.4. Överföringar tillbaka (1)

Tabell 20 A: Överföringar tillbaka (uppdelning per år)

Överföringar från InvestEU eller annat unionsinstrument	Överföringar till		Uppdelning per år						
	Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

1) Gäller endast programändringar för medel som förs tillbaka från andra unionsinstrument, däribland delar av Amif, Fonden för inre säkerhet och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning, eller från InvestEU.

Tabell 20B: Överföringar tillbaka* (sammanfattning)

Från	Till						
InvestEU/instrument	Eruf			ESF+			Sammanhållningsfonden
	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Utvecklad	Mer utvecklade regioner	Övergångsregioner	Utvecklad	

* Kumulativa belopp för alla överföringar som görs genom programändringar under programperioden. För varje ny ansökan om överföring ska de totala belopp som överförs för varje år per fond och per regionkategori anges i en programändring.

3.5. Anslag per år

Referens: artikel 22.3 g i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artiklarna 3, 4 och 7 i FRO-förordningen

Tabell 10: Anslag per år

Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Totalt
							Anslag utan flexibilitetsbelopp	Flexibilitetsbelopp	Anslag utan flexibilitetsbelopp	Flexibilitetsbelopp	
Eruf*	Övergångsregioner	0,00	23 057 069,00	23 427 981,00	23 806 403,00	24 192 391,00	10 023 708,00	10 023 708,00	10 224 501,00	10 224 501,00	134 980 262,00
Totalt Eruf		0,00	23 057 069,00	23 427 981,00	23 806 403,00	24 192 391,00	10 023 708,00	10 023 708,00	10 224 501,00	10 224 501,00	134 980 262,00
Totalt		0,00	23 057 069,00	23 427 981,00	23 806 403,00	24 192 391,00	10 023 708,00	10 023 708,00	10 224 501,00	10 224 501,00	134 980 262,00

* Belopp efter den kompletterande överföringen till FRO.

3.6. Totala anslag per fond och nationell medfinansiering

Referens: artiklarna 22.3 g ii, 22.6 och 36 i förordningen om gemensamma bestämmelser

För målet Investering för sysselsättning och tillväxt: program som använder tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser enligt valet i partnerskapsöverenskommelsen.

Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag

Politiskt mål nummer/FRO:s specifika mål nummer eller tekniskt bistånd	Prioritering	Beräkningsunderlag för unionens stöd	Fond	Regionkategori*	Unionsbidrag (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Fördelning av unionsbidrag				Nationellt bidrag (d)=(e)+(f)	Preliminär fördelning av det nationella bidraget		Totalt (g)=(a)+(d)	Medfinansieringsgrad (h)=(a)/(g)
						Bidrag från unionen		Flexibilitetsbelopp			Offentlig (e)	Privat (f)		
						utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (b)	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (c)	utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (i)	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 (j)					
1	1	Totalt	Eruf	Övergångsregioner	94 486 183,00	77 596 558,00	2 715 879,00	13 694 441,00	479 305,00	94 486 183,00	89 761 874,00	4 724 309,00	188 972 366,00	50,000000000000%
2	2	Totalt	Eruf	Övergångsregioner	40 494 079,00	33 255 669,00	1 163 947,00	5 869 047,00	205 416,00	40 494 079,00	38 469 375,00	2 024 704,00	80 988 158,00	50,000000000000%
Totalt			Eruf	Övergångsregioner	134 980 262,00	110 852 227,00	3 879 826,00	19 563 488,00	684 721,00	134 980 262,00	128 231 249,00	6 749 013,00	269 960 524,00	50,000000000000%
Totalsumma					134 980 262,00	110 852 227,00	3 879 826,00	19 563 488,00	684 721,00	134 980 262,00	128 231 249,00	6 749 013,00	269 960 524,00	50,000000000000%

* För Eruf och ESF+: mindre utvecklade, övergångsregioner, mer utvecklade, och, i förekommande fall, särskilda anslag för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena. För Sammanhållningsfonden: ej tillämpligt. För tekniskt bistånd beror tillämpningen av regionkategorier på valet av en fond.

** Ange de totala FRO-medlen, inbegripet det kompletterande stöd som överförs från Eruf och ESF+. Tabellen ska inte omfatta beloppen i enlighet med artikel 7 i FRO-förordningen. När det gäller tekniskt bistånd som finansieras från FRO ska FRO-medlen delas upp i medel rörande artiklarna 3 och 4 i FRO-förordningen. För artikel 4 i FRO-förordningen finns det inget flexibilitetsbelopp.

4. Nödvändiga villkor

Referens: artikel 22.3 i i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 12: Nödvändiga villkor

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
1. Effektiva mekanismer för övervakning av marknaden för offentlig upphandling			Ja	Övervakningsmekanismer har införts och omfattar alla offentliga kontrakt och upphandlingen av dem inom ramen för fonderna i enlighet med unionens upphandlingslagstiftning. Det kravet omfattar följande: 1. Arrangemang för att säkerställa insamling av effektiva och tillförlitliga uppgifter om offentliga upphandlingsförfaranden som överstiger unionens tröskelvärden enligt rapporteringsskyldigheterna i artiklarna 83 och 84 i direktiv 2014/24/EU och artiklarna 99 och 100 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	<p>Lag (2016:1145) om offentlig upphandling https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20161145-om-offentlig-upphandling_sfs-2016-1145</p> <p>Upphandlingsförordning (2016:1162) https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/upphandlingsforordning-20161162_sfs-2016-1162</p> <p>Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik</p> <p>Upphandlingsmyndighetens föreskrift (UFS 2020:1) om insamling av uppgifter för statistikändamål</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen. Den 1 juli 2020 trädde en ny lag om upphandlingsstatistik i kraft. Lagen skapar förutsättningar för att samla in uppgifter om offentliga upphandlingar och att publicera mer tillgänglig statistik. Den nya lagen innebär att upphandlingar ska annonseras i registrerade annonsdatabaser som är skyldiga att lämna uppgifter till den myndighet som har huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet. Upphandlingsmyndigheten är statistikmyndighet och ansvarar för statistikdatabasens drift och innehållet i statistikdatabasen. Upphandlingsmyndigheten ska rapportera avvikelser av vikt från rapporteringsskyldigheten till Konkurrensverket. Konkurrensverket är registermyndighet för annonsdatabaser. Konkurrensverket är också ansvarig att utöva tillsyn över registrerade annonsdatabaser. Konkurrensverket har enligt lagen om upphandlingsstatistik möjlighet att meddela de förelägganden som behövs för att lagen eller de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska efterlevas.</p>
				2. Arrangemang för att	Ja	Lag (2019:668) om	Statistikdatabasen ska innehålla

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				<p>säkerställa att uppgifterna omfattar minst följande delar:</p> <p>a) Konkurrentens kvalitet och intensitet: namnen på den vinnande anbudsgivaren, antalet ursprungliga anbudsgivare och kontraktsvärdet.</p> <p>b) Information om det slutliga priset efter slutförandet och om små och medelstora företags deltagande som direkta anbudsgivare, om sådan information tillhandahålls i de nationella systemen.</p>		<p>upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik</p> <p>Upphandlingsmyndighetens föreskrift (UFS 2020:1) om insamling av uppgifter för statistikändamål</p> <p>Upphandlingsförordningen (2016:1162)</p>	<p>uppgifter från och om annonser om upphandling. Uttrycket ”från och om annonser” tar dels sikte på att det är fråga om vissa uppgifter som finns uttryckligen angivna i själva annonserna om upphandling. Uttrycket tar också sikte på s.k. metadata, det vill säga uppgifter som inte direkt anges i själva annonsen men som ändå hör till den. De uppgifter från och om annonser om upphandling som ska lämnas till statistikmyndigheten framgår av bilaga A till UFS 2020:1.</p> <p>Statistikdatabasen får även innehålla andra uppgifter om upphandling som behövs för att ta fram statistik.</p> <p>En registrerad annonsdatabas ska ha en funktion som gör det möjligt att identifiera enskilda upphandlingar bland de annonser som publiceras i annonsdatabasen.</p>
				<p>3. Arrangemang för att säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna övervakar och analyserar uppgifterna i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.</p>	Ja	<p>Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket</p> <p>Konkurrensverkets tillsynsverksamhet 2020</p> <p>https://www.konkurrensverket.se/informationsmaterial/rapportlista/konkurrensverkets-tillsynsverksamhet-2020/</p> <p>Rapport: Statistik om offentlig upphandling 2020</p> <p>https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kunskapsbank-for-offentliga-affarer/publikationer/</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling.</p> <p>I Konkurrensverkets tillsynsrapport för 2020 beskrivs hur konkurrensverkets verksamhet såg ut under 2020. I rapporten redogörs för prioriteringar och såväl utredningar som rapporter och internationellt samarbete.</p> <p>Konkurrensverket är registermyndighet för annonsdatabaser. Det innebär bl.a. att Konkurrensverket utövar tillsyn över</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							<p>de registrerade annonsdatabaserna.</p> <p>Upphandlings-myndigheten har utsetts till statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlings-området.</p> <p>Upphandlingsmyndighetens rapport Statistik om offentlig upphandling 2020 innehåller statistik om överprövningar, avbrutna upphandlingar, små och medelstora företags samt idéburna organisationers deltagande i upphandling m.m.</p>
				4. Arrangemang för att offentliggöra resultaten av analysen i enlighet med artikel 83.3 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.3 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	<p>Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik</p> <p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2015527-med-instruktion-for_sfs-2015-527</p> <p>Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2019668-om-upphandlingsstatistik_sfs-2019-668</p>	<p>Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling.</p> <p>Upphandlings-myndigheten har utsetts till statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlings-området.</p> <p>Idag redovisas statistiken på en övergripande nivå. Dock pågår arbete med att leverantörer, upphandlare, beslutsfattare, media och andra kunna få ut den statistik de behöver på ett enkelt och smidigt sätt direkt från statistikdatabasen. Information som ska gå att få fram är bl.a. hur många upphandlingar som annonseras inom olika branscher och segment, till vilket</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							värde, hur konkurrensen ser ut och vilka som vinner upphandlingarna.
				5. Arrangemang för att säkerställa att alla uppgifter som tyder på misstänkt uppgjorda anbudsgivningar överlämnas till de behöriga nationella organen i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning--2020332-om-upphandlingsstatistik_sfs-2020-332 Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20071117-med-instruktion-for_sfs-2007-1117 Konkurrensverkets tillsynsverksamhet 2020 https://www.konkurrensverket.se/informationsmaterial/rapportlista/konkurrensverkets-tillsynsverksamhet-2020/	Konkurrensverket är tillsynsmyndighet över konkurrensreglerna och lägger särskild vikt vid kartellbekämpning, vid att ingripa mot privata och offentliga aktörer som missbrukar en dominerande ställning på marknaden samt mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. I Konkurrensverkets tillsynsrapport för 2020 beskrivs hur konkurrensverkets verksamhet såg ut under 2020. I rapporten redogörs för prioriteringar och såväl utredningar som rapporter och internationellt samarbete.
2. Verktyg och kapacitet för en effektiv tillämpning av reglerna om statligt stöd			Ja	De förvaltande myndigheterna har verktyg och kapacitet för att kontrollera efterlevnaden av reglerna för statligt stöd: 1. För företag i svårigheter och företag som omfattas av ett krav på återbetalning.	Ja	Lag (2013:388) om tillämpning av EUs statsstödsregler www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013388-om-tillampning-av-europeiska_sfs-2013-388 Förordning (2016:605) om tillämpning av EUs statsstödsregler www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-	I Sverige finns det inte en central myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över att EUF-fördragets statsstödsregler efterlevs i Sverige, utan det är den stödgivande myndigheten som ansvarar för kontroller av stödmottagare och eventuella återkrav. Kontrollen av företag i svårigheter görs således hos respektive förvaltande myndighet (FM) via kreditupplysningstjänsten för en första riskvärdering som kan leda vid behov till ytterligare kontroller. .

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>forfattningssamling/forordning-2016605-om-tillampning-av_sfs-2016-605</p> <p>Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar Skr. 2020/21:102</p>	<p>Myndigheterna har tillgång till kommersiella kreditinformationstjänster och har enligt sina stödordningar rätt att begära in uppgifter för kontroll från stödmottagande företag. Det s.k. Deggendorf-villkoret bevakas fortlöpande. FM kontrollerar regelbundet vilka beslut Kommissionen fattat i ärenden som rör Sverige. Kontrollen görs manuellt via Kommissionens hemsida Recovery of unlawful aid.</p> <p>I Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar är Riksrevisionens övergripande slutsats att det i de allra flesta fall finns goda motiv till att ha ett delat myndighetsansvar för statliga stöd, se Riksrevisionens rapport om statliga stöd med delat myndighetsansvar Skr 2020/21:102.</p>
				2. Genom tillgång till expertrådgivning och vägledning i frågor om statligt stöd från experter på statligt stöd vid lokala eller nationella organ.	Ja	<p>Förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket</p> <p>www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2009145-med-instruktion-for_sfs-2009-145</p> <p>Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-</p>	<p>I Sverige finns det inte en central myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över att EUF-fördragets statsstödsregler efterlevs i Sverige, utan det är den stödgivande myndigheten som ansvarar för kontroller av stödmottagare. Expertrådgivning finns internt hos den aktuella förvaltande myndigheten (FM), samt hos Upphandlingsmyndigheten (UM). UM har i uppdrag att ge vägledning till kommuner och regioner om EU:s statsstödsregler och även FM kan vända sig till dem. UM har en hemsida med frågor och svar och ger telefonsupport i statsstödsfrågor.</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>2015527-med-instruktion-for_sfs-2015-527</p> <p>Lagen (2013:388) om tillämpning av EUs statsstödsregler Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler Lagen.nu</p>	<p>Tillväxtverket (TVV) har ett utpekat uppdrag att informera om statsstöd på central, regional och lokal nivå. För ERUF och FRO där TVV är FM tillhandahåller TVV både expertrådgivning och vägledning.</p> <p>Inom Regeringskansliet finns därutöver en samordningsfunktion för statsstödsfrågor vid Näringsdepartementet (N-dep).</p> <p>Alla myndigheter har en skyldighet att informera N-dep innan de lämnar ett statligt stöd.</p> <p>Enheten har experter på statligt stöd och kan bistå med information och rådgivning om statsstödsreglernas tillämpning, men kan inte ge råd om beslut i ett enskilt ärende.</p>
3. Effektiv tillämpning och genomförande av stadgan om de grundläggande rättigheterna			Ja	<p>Effektiva mekanismer finns för att säkerställa överensstämmelse med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan) och omfattar följande:</p> <p>1. Arrangemang för att säkerställa att de program som stöds av fonderna och deras genomförande överensstämmer med relevanta bestämmelser i stadgan.</p>	Ja	<p>EU-stagdan. Lag (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän. Även regeringsformen och riksdagsordningen innehåller regleringar av JO:s uppgifter.</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1986765-med-instruktion-for-riksdagens_sfs-1986-765</p> <p>Lag (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn som reglerar tillsynsuppgiften.</p> <p>https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-19751339-om-justitiekanslerns-tillsyn</p>	<p>Stadgan är rättsligt bindande för Sverige. Myndigheter är skyldiga att respektera rättigheterna, iakttta principerna och främja tillämpningen av rättigheterna när unionsrätten tillämpas. Det innebär att förvaltande myndighet (FM) är bundna av reglerna vid framtagning av programmen. Flera av rättigheterna är direkt adresserade i regeringens riktlinjer för programmen. I genomförandet ingår det i FMs rutiner att göra en kontroll mot relevanta artiklar. För att kontrollerna ska få genomslag tillhandahåller FM en utbildning som riktar sig till samtliga involverade i programmets processer. För att kontrollera efterlevnaden av</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-19751339-om-justitiekanslerns-tillsyn_sfs-1975-1339	stadgan kontrolleras utlysningar, urvalskriterier, ansökningar och rapporter mot en checklista. Vid överprövning av beslut av FM kan även domstolar pröva om beslutet är i överensstämmelse med stadgan. Därutöver finns det ett system av ombudsmän som granskar att myndigheter efterlever lagar och andra författningar samt fullgör sina skyldigheter. Enskilda kan anmäla klagomål till ombudsmännen som utreder klagomålen och beslutar om en myndighets åtgärd strider mot lag, annan författning eller annars är felaktig eller olämplig
			Ja	2. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med stadgan och klagomål avseende stadgan som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja	...	I rutinen för rapportering till övervakningskommittén anges att förvaltande myndighet minst årligen ska rapportera fall där förvaltande myndighet i sina kontroller av insatser och projekt upptäckt brott mot stadgan samt klagomål avseende stadgan som inkommit till Justitieombudsmannen, Justitiekanslern eller annan ombudsman och som förvaltande myndighet ombetts yttra sig över. I rapporteringen ska förvaltande myndighet ange hur många fall av brott mot stadgan som har identifierats, hur många granskningsförfaranden som inletts av ombudsmännen samt status på dessa, vilka rättigheter som påverkats, vilka åtgärder som vidtagits för att korrigera bristerna samt vilka åtgärder som vidtagits för att undvika liknande brister i framtiden.

Nödväntigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfyllnad av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
4. Genomförande och tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG			Ja	<p>En nationell ram för att säkerställa genomförande av konventionen finns och omfattar följande:</p> <p>1. Syften med mätbara mål, datainsamling och övervakningsmekanismer.</p>	Ja	<p>Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021 – 2031 (dnr. S2021/06595):</p> <p>Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken (prop. 2016/17:188)</p> <p>(Regeringsbeslut 2019-05-09 S2019/02245/FST)</p> <p>Diskrimineringslagen (2008:567)</p> <p>Lag (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter</p> <p>Förordning (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet</p>	<p>Sverige har ett nationellt mål för funktionshinderspolitiken med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt. Sverige har år 2008 ratificerat konventionen och dess fakultativa protokoll. En ny strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken har beslutats i september 2021. Strategin som sträcker sig från 2021–2031 innebär att 28 myndigheter får ett uppföljningsansvar inom sina respektive ansvarsområden. Myndigheterna redovisar årligen till regeringen.</p> <p>Diskrimineringslagen (2008:567) förbjuder diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn.</p> <p>Myndigheten för delaktighet (MFD) ansvarar för övergripande uppföljning och analys av funktionshinderpolitiken.</p> <p>Riksdagen har antagit lagen (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter. Institutet ska främja säkerställandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige och startar sin verksamhet den 1 januari 2022.</p>
				2. Arrangemang för att säkerställa att politik, lagstiftning och standarder avseende	Ja	Förordning (2014:134) med instruktion för Myndigheten för delaktighet	FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning trädde i kraft 2009 i Sverige. Det

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				tillgänglighet verkligen kommer till uttryck i förberedelserna och genomförandet av programmen.		https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2014134-med-instruktion-for_sfs-2014-134	<p>innebär att Sverige har åtagit sig att förverkliga konventionen och dess bestämmelser i sin helhet. Myndigheten för delaktighet har i uppdrag att verka för full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och för jämlikhet i levnadsvillkor. Myndigheten följer även upp, utvärderar och analyserar insatser från statliga myndigheter, kommuner, regioner och andra aktörer i förhållande till de nationella funktionshinderspolutiska målen.</p> <p>Förvaltande myndighet säkerställer att lagstiftning och tillgänglighetspolicys beaktats under utarbetandet och genomförandet av programmen.</p> <p>Lagstiftning och tillgänglighetspolicys används i planering, genomförande, övervakning och utvärdering av insatser på nationell och regional nivå, men även på projektnivå.</p> <p>Interna handledningar/handböcker och utbildningsinsatser säkerställer förvaltande myndighets kompetens.</p>
				3. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och klagomål avseende konventionen som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja	...	Den förvaltande myndigheten kommer under en särskild punkt på dagordningen vid övervakningskommitténs möten minst en gång per år att rapportera eventuella fall av bristande överensstämmelse med FN-konventionen. Brister som i så fall har konstaterats vid kontroller på plats eller annan granskning av beviljade insatser. Förvaltande myndighet rapporterar även klagomål avseende konventionen som

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							tagits upp av Justitieombudsmannen eller Justitiekanslern och där förvaltande myndighet ombetts yttra sig.
1.1 God styrning av den nationella eller regionala strategin för smart specialisering	Eruf	RSO1.1. Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik RSO1.4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap	Ja	Strategier för smart specialisering ska stödjas av följande åtgärder: 1. Aktuell analys av utmaningarna för innovationsspridning och digitalisering.	Ja	Wise, Emily & the North-Middle Sweden group, 2018. ”Enhanced Strategy for Economic Transformation based on Smart Specialisation – analysis prepared for Region of North-Middle Sweden.” Rapporten togs fram i samband med det DG Regio finansierade pilotprojektet för ”Industrial Transition” (2016-2019). Regional Policy EU 2011. ”Connecting Universities to Regional Growth”. NMS i European Observatory for Clusters and Industrial Change. Nulägesanalys Gävleborg Reglabs innovationsindex	Styrkor och svagheter hos SMF i förhållande till att införa nya teknologier: Positiva erfarenheter från offentligt-privat partnerskap inom t ex lågkoldioxidsatsningar och inom cirkulär ekonomi. Låg formell utbildningsnivå vilket innebär brist på kompetens som driver teknisk utveckling. Detta leder till utmaningar med att involvera och stimulera SMF i utveckling av nya produkter/processer. Digitala kompetensen är låg för den gröna omställningen. Liten tillgång till testbäddar. Relativt ”introverta”, isolerade, förnyelse/innovationsprocesser i enskilda företag. Könsegregerad arbetsmarknad (Reglabs Innovationsindex 2021). Misslyckanden hos forskningsinstitut och lärosäten att tillgodose företagets behov inom regionernas styrkeområden. Ineffektivitet och samverkansproblem hos främjaraktörer Svårigheter att skala upp pilotsatsningar och implementera projekt i tex samarbetsledarskap. Kluster och noder saknar hållbara finansiella lösningar vilket leder till fragmenterade satsningar. Bristar i kunskapsöverföring mellan multinationella företag och SMF i

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							regionerna. Sett till andel SMF som vill växa har NMS en relativt låg andel.
				2. Behöriga regionala eller nationella institutioner eller organ som ansvarar för förvaltningen av strategin för smart specialisering	Ja	Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar Värmland S3 Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering”, Dalarna S3 ”Mobilisera för tillväxt – innovationsarbete och smart specialisering i Dalarna”, Gävleborg S3 ”Regional innovationsstrategi för smart specialisering Gävleborg” Partnership for Regional Innovation Partnership for Regional Innovation, PRI	Alla regioner får utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram. Strategier för smart specialisering kan hanteras inom ramen för regionala utvecklingsstrategier. Regionerna tar på eget initiativ fram, genomför och följer upp sina strategier. Regionerna Dalarna, Gävleborg och Värmland har utarbetat varsin strategi för smart specialisering på Nuts3-nivå och ansvarar för förvaltningen av och det operativa arbetet med strategierna. Strategierna är antagna av respektive läns politiska styre. Tillväxtverket ska bistå med processtöd i arbetet med smart specialisering samt sprida kunskap och erfarenheter. Tillväxtverket har ett väletablerat nationellt nätverk som erbjuder regelbundna möten. Samtliga Regioner i NMS deltar i piloten PRI –Partnership for Regional Innovation för att lära mer om hur innovation ska bli ett medel för hållbar omställning och inte enbart ett mål i sig. Genom PRI-piloten har det geografiska samarbetet för Smart Specialisering breddats i ett flernivåsamarbete mellan NMS, ÖMS, Tillväxtverket och Vinnova i syfte att öka förmågan till mer genomgripande och omfattande

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							hållbarhetintegrering i kommande satsningar.
				3. Verktyg för övervakning och utvärdering för att mäta resultaten i förhållande till strategins mål	Ja	Nordregio & Oxford Research 2018. ”Uppföljning av smart specialisering – en uppföljningsmodell för Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Värmland.”	<p>På NUTS3-nivån genomför regionerna på egna initiativ återkommande analyser av insatserna inom S3 samt insatser för att involvera quadruple helix-aktörer. På NUTS2-nivån används programmets indikatorer för uppföljning, vilket möjliggör uppföljning av aktörer som medverkar i projekt. På NUTS2-nivån deltar bla Tillväxtverket och regionerna i den löpande uppföljningen och utvärderingen av S3-implementeringen, vilket möjliggör styrning av programmen i linje med målen i S3.</p> <p>På NUTS1-nivå genomför FM under 2022 en effektutvärdering av insatser inom TM 1 2014-2020. Målgrupper är nationella och regionala aktörer såsom Tillväxtverket, Vinnova, Regeringskansliet och regioner. Lärandet från utvärderingen ska användas för att öka kunskapen om och utveckla Eruf:s forsknings- och innovationsinsatser och utvärderingsmetoder inom området, inkl lämpliga indikatorer för nationell uppföljning och utvärdering av regionala S3. Uppdraget genomförs under perioden dec 2021 till dec 2022.</p> <p>Utvärderingsplanen för Eruf och ändringar i den godkänns av ÖK, som samlar ett brett spektrum av aktörer och löpande följer programmets implementering utifrån S3.</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				4. Fungerande samarbete mellan berörda parter ("entreprenörsprocess").	Ja	Paulsson, David, 2019. Paulsson, David 2019 "Report on the implementation of smart specialisation in Sweden – independent expert report." Foray, Dominique, 2015." Smart Specialisation – opportunities and challenges for regional innovation policy" Projekt Smart specialisering i NMS II (se projektbeskrivning, bilaga i mail)	NMS-gemensamt arbete Alla regioner i NMS genomför inkluderande EDP (entrepreneurial discovery process) med relevanta sektorer i samhället och har kontinuerlig dialog med de aktörer som deltar i arbetet med smart specialisering. Detta sker i respektive region, men även på NMS-nivå. Innovationsstrategier från respektive regioner träffas varje vecka för avstämningar om hur färdplanarbete fortlöper med EDP som grund. Samtliga innovationsstrategier har också kontakt med respektive science parks, kluster m fl aktörer som äger och ansöker om projekt för Smart specialisering där EDP är centralt i dialogen om projektens genomförande. Strategerna medverkar också i det nationella S3-nätverket för lärande och erfarenhetsutbyte om EDP. Respektive Region har etablerat samverkansplattformar som involverar bland andra relevanta lärosäten, forskningsinstitut, främjandeaktörer och civilsamhälle som har deltagit i framtagande och revidering av strategierna och löpande i implementeringen.
				5. Nödvändiga åtgärder för att förbättra de nationella eller regionala forsknings- och innovationssystemen, där så är relevant.	Ja	Paulsson, David 2019 Paulsson, David, 2019. "Report on the implementation of smart specialisation in Sweden – independent expert report."	Regeringen anser att det nationella innovationssystemet behöver stärkas. Kopplingen till det regionala utvecklingsarbetet, innefattande bland annat strategier för smart specialisering

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>EC JRC, R&I viewer tool, 2018</p> <p>R&I viewer tool, 2018</p> <p>Projekt Smart specialisering i NMS II</p>	<p>samt att utveckla samordningen mellan den nationella och regionala nivån är då viktig.</p> <p>De största utmaningarna är att bredda innovationsarbetet genom utveckling av entreprenörskap, att förbereda regionerna för ”framtidens jobb” och mobilisera den privata sektorn.</p> <p>Innovationsstödssystemet ska stärkas genom insatser finansierade av Eruf som syftar till att förbättra effektiviteten i systemet genom förbättrad samverkan intra- och interregionalt mellan lärosäten, forskningsinstitut och andra aktörer .</p> <p>NMS har ett relativt väl utvecklat innovationssystem med tre primära lärosäten: Dalarna, Gävle och Karlstads universitet och forskningsinstitut, kluster och science parks (se vidare Paulsson 2019 s. 25).</p> <p>NMS är mycket beroende av EU:s strukturfonder, särskilt Eruf för att stärka innovationssystemet. Samverkan sker mellan vissa delar av innovationsstödsystemen i de tre regionerna och avser att vidareutvecklas i projektet Smart specialisering i NMS II.</p>
				6. Där så är relevant, åtgärder för att stödja industriell omvandling.	Ja	<p>NMS 2018.</p> <p>NMS gruppen 2018 ”Strategi för industriell omvandling i NMS”</p> <p>Wise, Emily & the North-Middle Sweden group, 2018. ”Enhanced</p>	<p>NMS var en av de första fem regionerna som deltog i piloten för ”the Industrial transition” som arrangerades av DG Regio 2016–2019. Ett resultat är en gemensam strategi i NMS för industriell omvandling (NMS-gruppen 2018).</p>

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
						<p>Strategy for Economic Transformation based on Smart Specialisation – analysis prepared for Region of North-Middle Sweden.”</p> <p>Paulsson, David, 2019</p> <p>Paulsson, David 2019 “Report on the implementation of smart specialisation in Sweden – independent expert report.”</p>	<p>Industrins omvandling har sedan länge en stark förankring i strategiutvecklingen i NMS där samarbeten mellan stora industrier och SMF är en nyckel för innovationsutveckling och entreprenörskap.</p> <p>Enligt strategin har industrin i NMS fem övergripande utmaningar: Låg innovationskapacitet i SMF ; Bristande matchning av företagens kompetensbehov och arbetskraftsutbud; Låg utgifts- och investeringsnivå inom forskning och innovation; Starkt beroende av internationalisering, men låg grad av internationalisering av SMF.</p> <p>Eruf 2021-2027 ska investera för att möta utmaningarna som identifierats i ”Strategi för industriell omvandling i NMS” (NMS 2018).</p> <p>De stora företagen inom skog, energi och stålindustrin leder och driver den gröna omställningen och de ställer i sin tur krav på sina underleverantörer (SMF) att göra detsamma, men många av SMF har låg digital kompetens och /eller kapacitet att ta till sig ny teknologi.</p>
				7. Åtgärder för att stärka samarbetet med partner utanför en viss medlemsstat på prioriterade områden som stöds av strategin för smart specialisering.	Ja	--	Alla regioner i NMS är medlemmar i Vanguardinitiativet och i EU-kommissionens tematiska S3 plattformar. Där deltar vi i flera piloter som syftar till att bygga europeiska värdekedjor. Bland annat deltar Dalarna Science Park och kluster i ”ADMA

Nödvärdigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
							<p>Energy” - S3-plattform för industriell modernisering. Samverkan i NMS finns också kring deltagande i Vanguradpiloten för vätagas. Klusterinitiativ från Värmland deltar i ”Bioeconomy” – S3-plattform för industriell modernisering.</p> <p>Deltagande och kapacitetsbyggnad för deltagande i de internationella plattformarna som nämns ovan kommer att stödjas av Eruf och uppmuntras av Regionerna i implementeringen av S3. NMS planerar också för särskilda utlysningar i ERUF kopplade till internationell samverkan kopplade till S3. Regionerna och andra utvecklingsaktörer i NMS arbetar systematiskt också med utländska motsvarigheter och har många aktiva samarbeten t ex inom Interreg-programmen (t ex projektet EmpInno genom Interreg BSR), EU:s sektorsprogram och via Nordiska Ministerrådets program för regional utveckling och ett nordiskt forskningssamarbete om jämställdhet (Norwit).</p>
2.6 Uppdaterad planering för avfallshantering	Eruf	RSO2.6. Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Ja	En eller flera avfallsplan(er) i enlighet med artikel 28 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG har införts, de omfattar hela medlemsstatens territorium och inkluderar följande: 1. En analys av den nuvarande situationen när det gäller avfallshantering i det	Ja	Kriterium 1 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program	Kriterium 1 - Motivering: En beskrivning av Sveriges avfallsmängder, typ och ursprung inklusive import och export finns under kapitel 6 Avfallsmängder i Sverige. I kapitel 12 görs en bedömning av hur framtida avfallsflöden kan komma att utvecklas fram till 2035. I kapitel 10 beskrivs de avfallsförebyggande

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				berörda geografiska området, inbegripet avfallets typ, mängd och källa, och en utvärdering av den framtida utveckling med hänsyn till de förväntade effekterna av åtgärderna som anges i de avfallsförebyggande program som utarbetas i enlighet med artikel 29 i direktiv 2008/98/EG.			styrmedel och åtgärder som beslutats nationell och hur de bidrar till avfallsförebyggandet. I bilaga 3 beskrivs de nationella åtgärder som finns kopplade till exemplen på åtgärder i bilaga IV Exempel på avfallsförebyggande åtgärder enligt artikel 29. Nytt är att bidragen från avfallsförebyggande åtgärder som finns i den nya bilagan Bilaga IVa Exempel på ekonomiska styrmedel och andra åtgärder för att ge incitament till tillämpningen av den avfallshierarki som avses i artikel 4.3 ska beskrivas. En ny bilaga Bilaga 4 Åtgärder kopplade till avfallsdirektivets bilaga IVa och artikel 9.1 (a-m) har tagits fram där de svenska åtgärderna för att förebygga avfallsgenerering beskrivs kopplat till åtgärderna enligt artikel 9.1. I bilagan beskrivs även åtgärdernas förväntade bidrag till avfallsförebyggande
				2. En bedömning av befintliga system för insamling av avfall, inbegripet den materiella och territoriella täckningen av separat insamling och åtgärder för att förbättra deras funktion, samt behovet av nya insamlingssystem.	Ja	Kriterium 2 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan)	Kriterium 2 - Motivering: I kapitel 4 Lagstiftning beskrivs det svenska avfallsregelverket som har betydelse för insamling, transport och behandling av avfall. I kapitel 5 Aktörer inom avfallssektorn beskrivs befintliga system för insamling av avfall. I kapitel 8 Behandling av avfall beskrivs avfallsbehandlingen i Sverige utifrån avfallshierarkin.
				3. En bedömning av investeringsgapet som motiverar behovet av att lägga ned befintliga avfallsanläggningar	Ja	Kriterium 3 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och	Kriterium 3 - Motivering: I kapitel 5 Aktörer inom avfallssektorn beskrivs olika aktörer inom

Nödvändigt villkor	Fond	Specifikt mål	Uppfylld av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
				samt behovet av ytterligare eller uppgraderad avfallsinfrastruktur, med uppgifter om tillgängliga inkomstkällor för att täcka drifts- och underhållskostnaderna.		avfallsförebyggande program (se ovan) Bilaga 6 som kompletterar planen (daterad 25.3.2022)	avfallssektorn och deras ansvarsfördelningen. Där beskrivs även kommunernas avfallsavgift och för hantering av kommunalt avfall. I kapitel 8 Behandling av avfall finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingar. Uppgifter om bland annat kommunernas avfallsavgift och finansiering av avfallshantering har utvecklats i kapitel 5. Bilaga 6 innehåller kompletteringar till den nationella avfallsplanen med information om nuvarande och framtida avfallsbehandlingskapaciteter, lokaliseringsprinciper, finansieringsmöjligheter och behov.
				4. Information om kriterierna för hur placeringen av framtida anläggningar ska fastställas och om kapaciteten för framtida anläggningar för avfallsbehandling.	Ja	Kriterium 4 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan) Bilaga 6 som kompletterar planen (daterad 25.3.2022)	Kriterium 4 - Motivering: I kapitel 8 Behandling av avfall finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingar. En lista med samtliga avfallsbehandlingsanläggningar och deras geografisk placering finns i bilaga 2 Avfallsbehandlingsanläggningar. Bilaga 6 innehåller kompletteringar till den nationella avfallsplanen med information om nuvarande och framtida avfallsbehandlingskapaciteter, lokaliseringsprinciper, finansieringsmöjligheter och behov.

5. Programmyndigheter

Referens: artiklarna 22.3 k, 71 och 84 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13: Programmyndigheter

Programmyndigheter	Institutionens namn	Kontaktens namn	Befattning	E-postadress
Förvaltande myndighet	Tillväxtverket	Generaldirektör		tillvaxtverket@tillvaxtverket.se
Revisionsmyndighet	Ekonomistyrningsverket	Chef för avdelningen för EU-revision		registrator@esv.se
Organ som tar emot betalningar från kommissionen	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören		riksgalden@riksgalden.se
Organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören		riksgalden@riksgalden.se

Fördelningen av ersatta belopp för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om fler organ identifieras som ska ta emot betalningar från kommissionen

Referens: artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13 A: Den andel av de procentsatser som anges i artikel 36.5 b i förordningen om gemensamma bestämmelser som ersätts till de organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser (i procentenheter)

6. Partnerskap

Referens: artikel 22.3 h i förordningen om gemensamma bestämmelser

NMS har utgått från de tre regionernas partnerskap i framtagandet av Eruf programmet för NMS 2021–2027. Det har varit viktigt att involvera aktörerna kring smart specialisering, liksom organisationer med strategier och experter på jämställdhet, miljömässig och social hållbarhet. Samiskt samråd har också hållits, liksom löpande dialog med primärkommuners styrelseordföranden. Information har även riktats till specifika grupper såsom: kommunchef/direktörer, näringslivschefer och till en mer generell publik. På grund av Coronapandemin har större delen av partnerskapsinvolveringen skett digitalt.

Bland annat följande externa organisationer har inbjudits att delta i framtagandeprocessen:

- **Kommuner:** totalt 41 kommuner i Dalarna, Värmland och Gävleborg
- **Länsstyrelserna:** i Dalarna, Värmland och Gävleborg
- **Lärosäten:** Karlstad Universitet, Högskolan Gävle, Högskolan Dalarna
- **Företagsorganisationer:** Företagarna, Mellansvenska handelskammaren med flera
- **Företagsfrämjare:** Almi, Invest in Dalarna, Gävleborg och Värmland, Nyföretagarcentrum, Coompanion, Rekryteringslots, RISE, Movexum, Ung företagsamhet med flera
- **Klusterorganisationer:** Triple Steelix, IUC Dalarna, Byggdialog Dalarna, Paper Province, Visit Dalarna, IUC Stål & Verkstad, Compare, Visit Värmland, NIFA, High Voltage Valley, FindIT, Future Position X, Fiber Optic Valley med flera
- **Science parks:** Dalarna Science Park, Karlstad Science Park, Sandbacka Science Park med flera
- **Civila sektorns organisationer:** Coompanion, Winnet, Idre Sameby, Leader Gästrike- och Hälsingebygden, Gästrike Hälsinge hemslöjdsförbund med flera
- **Arbetsmarknadens parter:** Fack och arbetsgivare

Deltagandet i dialoger, möten och utifrån inkomna inspel i programmeringsprocessen har haft en jämn fördelning av deltagande kvinnor och män. Jämställdhetsperspektiven har under processen bevakats med stöd av regionernas hållbarhetsstrategier. Totalt har 403 individer deltagit under 4 digitala dialogmöten under perioden juni–november 2020 och 52 skriftliga inspel har lämnats under samma period. Av de 403 individerna har cirka 60 procent varit kvinnor och 40 procent män.

Det täta samarbetet mellan programmeringsgruppen och koordinatören för de tre länsstyrelsernas inspel har gynnat förankring och kvalitet i framtagandet, speciellt avseende förslaget till Politiskt mål 2.

Näringslivets medverkan har säkrats genom involveringen av företagsorganisationer, företagsfrämjare, klusterorganisationer och science parks. I norra Dalarna finns Sveriges sydligaste sameby. Det samiska folkets inflytande har säkrats genom konsultation med en representant för Idre Sameby samt genom ett skriftligt inspel från Sametinget.

Akademiernas och utbildningsföreträdarnas medverkan har varit viktig, då mycket av omställningen kommer att kräva en matchning av utbildningar och företagens behov, men också kunskap som kan omsättas i innovation och konkurrenskraft. Kunskapsaktörer som gymnasieskolor, yrkeshögskolor och kommunala vuxenutbildningar har haft indirekt inflytande på förslaget innehåll via sitt deltagande i de regionala kompetensförsörjningsstrategiernas nätverk.

Partnerns roller i genomförandet, övervakning och utvärdering av programmet

Den breda förankringen, den transparenta processen för framtagandet av Eruf NMS 2021–2027 skapar en gemensam kunskapsbas över de utmaningar och behov som NMS har. Eftersom de interventionstyper som programmet innehåller är brett förankrade så ökar möjligheten för parterna att vara aktiva i genomförande, övervakning och utvärdering av programmet.

Även i genomförandet av programmet, inklusive övervakning och utvärdering, kommer partnerskapsprincipen att vara viktig genom bland annat övervakningskommittén och strukturfondspartnerskapet.

Övervakningskommittén

Medlemsstaten ska inrätta en övervakningskommitté för att övervaka genomförandet av programmet. Övervakningskommitténs sammansättning och uppgifter framgår av förordningen om gemensamma bestämmelser. För de åtta regionala programmen och det nationella regionalfondsprogrammet inrättas en gemensam övervakningskommitté med representanter för berörda aktörer i enlighet med förordningen. Regeringen återkommer i särskild ordning vad gäller kommitténs sammansättning och arbetsätt. I tillsättandet och genomförandet av arbetet i övervakningskommittén kommer partnerskapsprincipen att beaktas.

Strukturfondspartnerskapen

Inom ramen för svensk förvaltning av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+ ska strukturfondspartnerskap bildas inom varje geografiskt område för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande regional handlingsplan för Europeiska Socialfonden+. Strukturfondspartnerskapet ska prioritera mellan av förvaltande myndighet godkända ansökningar. I enlighet med lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap ska ett strukturfondspartnerskap vara sammansatt av förtroendevalda representanter för kommuner och regioner i berörda län samt Sametinget (i vissa fall), företrädare för arbetsmarknadens organisationer, berörda intresseorganisationer, föreningar, och företrädare för de myndigheter som regeringen bestämmer. Regeringen utser ordförande för strukturfondspartnerskapet. Ordföranden utser övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet. Alternativ till det svenska systemet med regionala strukturfondspartnerskap kommer dock att utredas.

7. Kommunikation och synlighet

Referens: artikel 22.3 j i förordningen om gemensamma bestämmelser

Denna strategi kompletteras av en årlig kommunikationsplan med planerade aktiviteter och indikatorer för uppföljning. De beskrivna aktiviteterna och hur de följs upp gäller generellt för alla de åtta regionala programmen om inget annat sägs.

Programperioden 2021–2027 kommunicerar förvaltande myndighet ett smartare, grönare och mer sammanlänkat Europa.

Vi följer upp, utvärderar och berättar om projektens resultat genom indelningen miljö, klimat, kompetensförsörjning, forskning och innovation, företag och näringsliv, transporter och resande samt digitalisering och bredband. Indelningen finns bland annat på webben och i lägesrapporter och med den renodlar vi kommunikationen om fonden.

Mål och indikatorer för utvärdering

Programmets målvärden följs upp kontinuerligt och rapporteras en gång per år till ÖK. Baseline= BL, målvärde= MV, aktivitetsindikator= AI, resultatindikator= RI

- 1. Öka kännedomen om programmets mål och resultat genom att transparent kommunicera nyttan med investeringarna på lokal, regional och nationell nivå. Belyst både genom nyttan för utvecklingen liksom för människorna som bor där.**

Kanaler: Resultatsidor på programspecifik och fondgemensam webb. Resultatfilmer och inlägg i sociala kanaler, nyhetsbrev, media och event. Stöd till projekten i att producera och kommunicera resultat. Insatser av strategisk betydelse får extra stöd.

AI: Sidvisningar resultatartiklar (BL: 4 artiklar med minst 100 visningar, MV: 10 artiklar minst 120 visningar).

RI: Exponering i sociala kanaler (BL: 3000/inlägg, MV: 4000). Engagemang i sociala kanaler per inlägg och program (BL: 3,4 %, MV: >4 %) Genomslag i media: (MV: 10 artiklar/ år).

Målgrupp: Allmänheten, media, opinionsbildare, potentiella projektägare.

2. Öka kunskap hos potentiella stödmottagare om finansieringsmöjligheterna

Kanal: Inlägg om utlysningar i sociala kanaler. Information på programspecifik och fondgemensam webb. I nyhetsbrevet.

AI: Sidvisningar utlysningar (BL: 0, MV: 300 per utlysning).

RI: Engagemang i sociala kanaler (BL: 3,4 %, MV: >4 %). Exponeringar (BL: 3 000/inlägg, MV: 4 000). Prenumeranter nyhetsbrev (BL: 6 346, MV: 5 % ökning). Potentiella projektägare förstår utlysningarna (BL: 0, MV: 80 % förstår) Användarundersökning

3. Öka förmågan hos stödmottagare att genomföra projekt

Kanal: I handboken för projekt, i film om förändringsteori, i informationsmöten.

AI: Sidvisningar i handboken (BL: 0, MV: 80 000/år) och filmvisningar (BL: 0, MV: 300/år). Läsbarhetsindex på webb under 45 (BL: 12 % under 45, MV: 20 %). Intervjuer med projekten.

RI: Projektägares förmåga att genomföra projekt (BL: 0, MV: 80 % upplevd förmåga).

Målgrupper

- **Befintliga och potentiella projektägare.** De förstnämnda kan agera ambassadörer för programmen.
- **Allmänheten** - för att föra EU närmare folket.
- Dessa nås via **media och opinionsbildare.** Regional, nationell och fackpress kan sprida projektexempel, gärna de av strategisk betydelse, och berätta om investeringarnas strukturlåverkan.
- **Politiker**
- **Regionerna** är en viktig partner för utvecklingsfrågor och i vidareförmedling av information.
- **Strukturfondspartnerskap**
- **Övervakningskommitté, kommissionen och förvaltande myndigheter som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser.**

Övergripande åtgärder

- Visa nyttan med investeringarna genom en resultatpridningsmodell som bygger på ett strategiskt val av resultat, till exempel portföljanalyserna. Säkerställa att insatser av strategisk betydelse kommuniceras i enlighet med regelverket.
- Inkludera bakomliggande samhällsutmaning, nyttan för samhälle och individ samt siffror och statistik i allt innehåll som skapas, oavsett kanal.
- Event under programperioden.
- Tillhandahålla stöd till projekt för att skapa och sprida resultat.
- Arbeta med övriga sju fonder som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser. Stämna av aktiviteter med nationell kommunikationssamordnare för att avgöra vägval

Kanaler

tillvaxtverket.se - den programspecifika webbsidan. Kunskap, nätverk och finansiering i fokus. Huvudsaklig informationskälla för projekt.

Fondgemensam webbportal - Information om de EU-fonder som omfattas av samma förordning.

Event och informationsmöten - Relationsbyggande.

Media - Resultat, utvärderingar och insatser av strategisk betydelse i fokus.

Sociala kanaler – I första hand Facebook, Instagram, LinkedIn. Twitter i enstaka fall. Kanalval anpassas av kommunikationsprodukt. Med integrerad kommunikation låter vi olika kanaler förstärka varandra. Kanalerna anpassas från utbud och lämplighet och kan variera över tid. En del av budgeten avsätts årligen för att marknadsföra inlägg.

Nyhetsbrev - Utlysningar, resultat, inbjudningar.

Bloggen - Tillväxtverkets arbetssätt

Budskap

“Tillsammans stärker vi hållbar regional utveckling”

Budget

Cirka 200 000 euro per år för köpta tjänster och personal för samtliga nio regionalfondsprogram inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt.

8. Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader

Referens: artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 14: Användning av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering utan koppling till kostnader

Avsedd användning av artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	Ja	Nej
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionens bidrag på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser inom en prioritering i enlighet med artikel 94 i förordningen om gemensamma bestämmelser	☐	☒
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionens bidrag på grundval av finansiering utan koppling till kostnader i enlighet med artikel 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	☐	☒

Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser

A. Sammanfattning av de viktigaste delarna

Prioritering	Fond	Specifikt mål	Regionkategori	Beräknad procentandel av det totala anslaget inom prioriteringen på vilken det förenklade kostnadsalternativet kommer att tillämpas	Typ av insats som omfattas		Indikator som leder till ersättning		Måttenhet för den indikator som leder till ersättning	Typ av förenklad kostnadsalternativ (standardskala för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser)	Belopp (i euro) eller procentsats (i fråga om schablonsatser) för det förenklade kostnadsalternativet
					Kod(1)	Beskrivning	Kod(2)	Beskrivning			

(1) Detta avser koden för interventionsområdet i tabell 1 i bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser och i bilaga IV till EHFVF-förordningen.

(2) Detta avser koden för en gemensam indikator, i tillämpliga fall.

Tillägg 1: Bidrag från unionen på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser

B. Uppgifter per typ av insats

C. Beräkning av standardiserade skalor för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser

1. Uppgiftskälla som använts för beräkningen av de standardiserade skalorna för enhetskostnader, enhetsbelopp eller schablonsatser (vem tog fram, samlade in och registrerade uppgifterna, plats för datalagring, brytdatum, validering etc.).

2. Ange varför den föreslagna metoden och beräkningen på grundval av artikel 94.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser är relevant för insatstypen.

3. Ange hur beräkningarna gjordes, särskilt eventuella antaganden i fråga om kvalitet eller kvantitet. I relevanta fall ska statistiska belägg och referensvärden användas och på begäran tillhandahållas i ett format som kommissionen kan använda.

4. Förklara hur ni har säkerställt att endast stödberättigande utgifter ingår i beräkningen av standardskalan av enhetskostnad, enhetsbelopp eller schablonsats.

5. Revisionsmyndighetens eller revisionsmyndigheternas bedömning av beräkningsmetoden, beloppen och arrangemangen för att säkerställa kontroll, insamling och lagring av uppgifter samt uppgifternas kvalitet.

Tillägg 2: Bidrag från unionen på grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna

A. Sammanfattning av de viktigaste delarna

Prioritering	Fond	Specifikt mål	Regionkategori	Belopp som omfattas av finansiering som inte är kopplad till kostnader	Typ av insats som omfattas		Villkor som ska uppfyllas/resultat som ska uppnås för att leda till ersättning från kommissionen	Indikator		Måttenhet för indikatorn på de villkor som ska uppfyllas/resultat som ska uppnås för att leda till ersättning från kommissionen	Planerad typ av ersättningsmetod som används för ersättning till bidragsmottagaren
					Kod (1)	Beskrivning		Kod (2)	Beskrivning		

(1) Detta avser koden för interventionsområdet i tabell 1 i bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser och i bilaga IV till EHFVF-förordningen.

(2) Detta avser koden för en gemensam indikator, i tillämpliga fall.

B. Uppgifter per typ av insats

Tillägg 3: Förteckning över planerade insatser av strategisk betydelse med en tidplan

Artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Den digitala omvandlingen av samhället är en av de identifierade transformationer som fordras för att nå målen i Agenda 2030. Transformationen skapar både utmaningar och möjligheter och påverkar samtliga sektorer i grunden.

Digitaliseringen är ett viktigt verktyg både för konkurrenskraften och för en hållbar regional och global utveckling. Samtidigt står delar av näringslivet och offentlig sektor inför utmaningar i att använda den nya tekniken.

För att öka det regionala näringslivets och offentlig sektors förmåga att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter ska Eruf NMS möjliggöra synergier med programmet för ett digitalt Europa och utveckla Europeiska digitala innovationshubbar samt digitala innovationshubbar. För att öka digitaliseringstakten ska programmet också kunna bidra med spets, expertis, forskning, nätverk och testmiljöer.

Programmet för Norra Mellansverige planerar därför följande insatser av strategisk betydelse;

-Utveckla EDIH och/eller digitala innovationshubbar genom finansiering via Eruf

Dessa anses vara strategiska ur ett regionalt, nationellt och europeiskt perspektiv.

Preliminär tidplan: Beslut inom specifikt mål 1.2 planeras under 2022. Genomförandet planeras till 2022–2027.

Den totala budgeten för specifikt mål 1.2 är preliminärt 6,5 miljoner euro i Eruf-medel exklusive tekniskt stöd. Delar av denna budget planeras användas till att utveckla EDIH och/eller digitala innovationshubbar.

DOKUMENT

Dokumentrubrik	Dokumenttyp	Datum för dokumentet	Lokal referens	Kommissionens referensnummer	Dokumentation	Skickat den	Skickat av
Beskrivning av hur horisontella/övergripande principer (art. 9 CPR) hanteras i förberedelser, genomförande, uppföljning, rapportering och utvärdering av program	Kompletterande information	2022-jun-23		Ares(2022)4613769	Beskrivning av hur horisontella/övergripande principer (art. 9 CPR) hanteras i förberedelser, genomförande, uppföljning, rapportering och utvärdering av program	2022-jun-23	Larsson, Anna
Programme snapshot 2021SE16RFPR006 1.2	Dataöversikt innan du skickar	2022-jun-23		Ares(2022)4613769	Programme snapshot 2021SE16RFPR006 1.2 - Machine Translated Programme_snapshot_2021SE16RFPR006_1.2_en.pdf Programme_snapshot_2021SE16RFPR006_1.2_sv.pdf	2022-jun-23	Larsson, Anna